

Analiza djelovanja županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj

Puškadija Žugec, Melita

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic of Međimurje in Čakovec / Međimursko veleučilište u Čakovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:110:395751>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-26**

Repository / Repozitorij:

[Polytechnic of Međimurje in Čakovec Repository -
Polytechnic of Međimurje Undergraduate and
Graduate Theses Repository](#)

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

MELITA PUŠKADIJA ŽUGEC

**ANALIZA DJELOVANJA ŽUPANIJSKIH SPORTSKIH
ZAJEDNICA U REPUBLICI HRVATSKOJ**

ZAVRŠNI RAD

Čakovec 2021.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
STRUČNI STUDIJ MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

MELITA PUŠKADIJA ŽUGEC

**ANALIZA DJELOVANJA ŽUPANIJSKIH SPORTSKIH
ZAJEDNICA U REPUBLICI HRVATSKOJ**
*ANALYSIS OF THE ACTIVITIES OF SPORTS COMMUNITIES IN
THE REPUBLIC OF CROATIA*

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

Tomislav Hublin, v.pred.

ČAKOVEC, 2021.

Sažetak

Pod pojmom sport podrazumijeva se tjelesna aktivnost važna za organizam pojedinca, poboljšanje njegovog zdravstvenog stanja te poboljšanje vlastitih kapaciteta. Sport je od prapovijesnih vremena bio sastavni dio svakodnevnog života, a danas je u Republici Hrvatskoj reguliran cijelim nizom pravnih propisa, a svoje primarno uporište ima u Zakonu o sportu. Isto tako, važno je istaknuti Nacionalni program kojim se ističe kako se aktivno ulaže u sportsku infrastrukturu te se osnivaju različita sportska udruženja i savezi za financiranje sportskih aktivnosti i unapređenje sporta u Hrvatskoj. U završnom radu analiziralo se djelovanje županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj, struktura zaposlenika te načini financiranja zajednica i raspodjela financija po sportskim klubovima i projektima. U predmetu realizacije cilja rada provedeno je on-line anketno istraživanje putem Google Forms upitnika, a rezultati istraživanja ukazuju na to kako se najveći broj županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj financira iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te putem fondova EU, zaposlenici su uglavnom zaposleni na neodređeno te su stariji od 51 godinu. Isto tako, rezultati ukazuju kako županijske sportske zajednice u Republici Hrvatskoj imaju jako dobru suradnju s nadležnim institucijama.

Ključne riječi: *sportske zajednice, sport, sportska udruženja, savezi*

Summary

The term sport means physical activity important for the individual's organism, improvement of his health condition and improvement of his own capacities. Sport has been an integral part of everyday life since prehistoric times, and today in the Republic of Croatia it is regulated by a number of legal regulations, and its primary basis is in the Sports Act. It is also important to point out the National Program, which emphasizes the active investment in sports infrastructure and the establishment of various sports associations and federations to finance sports activities and the promotion of sports in Croatia. The final paper analyzes the activities of county sports communities in the Republic of Croatia, the structure of employees and the ways of financing communities and the distribution of finances by sports clubs and projects. In the subject of realization of the goal of the work, an online survey was conducted through the Google Forms questionnaire, and the results of the research indicate that most county sports communities in the Republic of Croatia are financed from local and regional government budgets and EU funds. Employees are employed full-time and are older than 51. Also, the results indicate that the county sports communities in the Republic of Croatia have a very good cooperation with the competent institutions.

Key words: *sports communities, sports, sports associations, federations.*

Sadržaj

1.	Uvod.....	6
1.1.	Pojmovno određenje sporta.....	6
1.2.	Temeljni okvir razvoja sporta u Republici Hrvatskoj.....	7
1.3.	Županijske sportske zajednice u Republici Hrvatskoj.....	8
2.	Cilj istraživanja.....	15
3.	Materijali i metode.....	16
4.	Rezultati	18
4.1.	Financijska analiza županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj za 2019. i 2020. godinu	18
4.2.	Rezultati anketiranja	25
5.	Rasprava	44
6.	Zaključak.....	46
7.	Literatura	48
	Popis tablica	49
	Popis shema	50
	Popis grafikona.....	51
	Prilozi.....	52

1. Uvod

U ovom poglavlju donosi se prikaz teorijskog aspekta, odnosno govori se o pojmovnom određenju sporta, normativnom okviru razvoja sporta u Republici Hrvatskoj, općenito o županijskim sportskim zajednicama te njihovoj strukturi (statutima i pravilnicima kojima je regulirano postupanje sportskih zajednica i njihova struktura).

1.1. Pojmovno određenje sporta

O percepciji sporta i onoga što on zapravo sačinjava neprestano se raspravljalo desetljećima, a tijekom godina pojavile su se razne definicije i koncepti vezani uz sportske aktivnosti. Europska sportska povelja Vijeća Europe definira sport kao „sve oblike tjelesne aktivnosti kojima je organiziranim ili nerijetkim sudjelovanjem cilj iskazivanje ili unapređenje tjelesne spremnosti i mentalne dobrobiti, stvaranje društvenih odnosa ili postizanje rezultata u natjecanju na svim razinama” (Council of Europe, 2020.).

Za razliku od povijesnih shvaćanja sporta, sport danas predstavlja esencijalnu tjelesnu aktivnost za organizam pojedinca, poboljšanje njegovog zdravstvenog stanja te poboljšanje vlastitih kapaciteta. Autori Hadožikadunić, Turkvić i Tabaković (2013) zaključuju kako su sport, tjelesne aktivnosti i vježbanje važni za očuvanje zdravlja pojedinca i razvoj različitih motoričkih sposobnosti pa je nemoguće zamisliti očuvanje zdravlja u modernom vremenu bez aktivnih tjelovježbi i rekreacije.

Isto tako, važno je naglasiti da je sport sastavni dio sportske kulture. Sportska kultura je „poseban oblik kulture koji predstavlja zbir sveukupnih društvenih dostignuća u stvaranju i korištenju specijalnih sredstava u cilju unapređenja zdravlja i razvoja ljudskih sposobnosti i osobina koje su u skladu sa potrebama društvene zajednice i interesima suvremenog čovjeka“ (Hadožikadunić, Turkvić, Tabaković, 2013, str. 11.). Iz sportske kulture proizlaze tjelesni sportski odgoj te tjelesno sportsko obrazovanje. Kada se govori o sportskom odgoju, potrebno je naglasiti da njegovo provođenje mora biti plansko,

sistemska i trajno. S druge strane, sportsko je obrazovanje sastavni dio sportskog odgoja, čiji je osnovni cilj stjecanje, formiranje i usavršavanje sportskih znanja, vještina i navika.

1.2. Temeljni okvir razvoja sporta u Republici Hrvatskoj

U Republici Hrvatskoj sport kao djelatnost reguliran je Zakonom o sportu (NN br. 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20). Sukladno čl. 1. Zakona o sportu propisano je kako se ovim Zakonom uređuje „sustav sporta i sportske djelatnosti, stručni poslovi u sportu, sportska natjecanja, financiranje sporta, nadzora i ostala pitanja od značaja za sport“.

Obzirom da je sportska djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, važno je istaknuti kako su čl. 2. Zakonom o sportu određeni nacionalni programi sporta. U smislu ranije spomenute zakonske odredbe, kada je riječ o nacionalnom programu, važno je istaknuti kako isti ima za cilj razviti mjere za unaprjeđenje sporta. Nacionalni program izglasava se u Hrvatskom Saboru na razdoblje od 8 godina, a donosi se na prijedlog Vlade Republike Hrvatske. Nacionalni se programi provede u odgojnim i sportskim institucijama, s ciljem edukacije i pripremanja sportaša za postizanje vrhunskih rezultata. Isto tako, važno je napomenuti da Nacionalni programi značajno doprinose razvoju rekreativnog sporta i pospješuju zdravlje građana Republike Hrvatske.

Nadalje, glavom IV. Zakona o sportu su definirane i osobe koje mogu obavljati sportsku djelatnost, a to su: školska sportska društva bez pravne osobnosti, fizičke i pravne osobe. Kada je riječ o fizičkim osobama u iste se ubrajaju treneri, sportaši, sportski menadžeri i sl., dok su pravne osobe sportske udruge, trgovačka društva i druge ustanove koje obavljaju ovu djelatnost.

Hrvatski sport ima uporište u Nacionalnom programu športa 2019.-2026., te se ovim razvojnim aktom uređuje i unapređuje sport u Republici Hrvatskoj. Kada je riječ o brojčanim pokazateljima razvoja sporta u Republici Hrvatskoj važno je istaknuti da Hrvatska s razlogom nositi titulu „sportske nacije“ u smislu vrhunskog sporta. „U prilog tome svjedoči i činjenica da je Hrvatska u vremenskom razdoblju od 2013. do 2017. godine osvojila ukupno 11 medalja na olimpijskim igrama, šest medalja na

paraolimpijskim igrama i osam medalja na olimpijskim igrama gluhih. Sljedom navedenog može se zaključiti kako je Hrvatska stavljena na sam vrh europskog i svjetskog sporta jer se kontinuiranim postizanjem vrhunskih sportskih rezultata utjecalo na osnivanje različitih sportskih udruženja“ (Nacionalni program športa 2019.-2026., 2019.).

1.3. Županijske sportske zajednice u Republici Hrvatskoj

Sukladno čl. 48. st. 3. Zakona o sportu „sportske zajednice u svom djelokrugu usklađuju aktivnosti svojih članova, potiču i promiču sport u skladu s Nacionalnim programom sporta, osobito sport djece, mladeži i studenata i osoba s invaliditetom, objedinjuju i usklađuju programe sporta te predlažu program javnih potreba u sportu i sudjeluju u njegovu ostvarivanju, skrbe o kategoriziranim sportašima i svojim aktima uređuju opseg i način ostvarivanja njihovih prava te sudjeluju u stvaranju uvjeta za njihovu pripremu za olimpijske igre, svjetska i europska prvenstva te druga velika međunarodna natjecanja, surađuju u ostvarivanju programa Hrvatskoga olimpijskog odbora, odnosno Hrvatskoga paraolimpijskog odbora i Hrvatskoga sportskog saveza gluhih, promiču stručni rad u sportu i sudjeluju u skrbi o javnim sportskim građevinama.“

U Republici Hrvatskoj ukupno postoji 21 sportska zajednica, a to su:

1. Športska zajednica Bjelovarsko-bilogorske županije
2. Zajednica športskih udruga i saveza Brodsko-posavske županije
3. Zajednica športa Dubrovačko-neretvanske županije
4. Sportska zajednica Istarske županije
5. Zajednica športova Karlovačke županije
6. Zajednica športova Koprivničko-križevačke županije
7. Športska zajednica Krapinsko-zagorske županije
8. Zajednica športova Ličko-senjske županije
9. Zajednica športskih udruga i saveza Međimurske županije
10. Športska zajednica Osječko-baranjske županije
11. Sportska zajednica Požeško-slavonske županije
12. Zajednica sportova Primorsko-goranske županije

13. Zajednica športova Šibensko-kninske županije
14. Zajednica sportskih udruga i saveza Sisačko-moslavačke županije
15. Zajednica sportskih saveza i udruga Splitsko-dalmatinske županije
16. Savez športova Varaždinske županije
17. Športska zajednica Virovitičko-podravske županije
18. Županijski savez športova Vukovarsko-srijemske županije
19. Športska zajednica Zadarske županije
20. Sportski savez Grada Zagreba
21. Zajednica sportskih udruga i saveza Zagrebačke županije.

Kada je riječ o ustroju sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj, važno je istaknuti kako su iste ustrojene u skladu sa Zakonom o udrugama (NN br. 74/14, 70/17, 98/19). Sukladno čl. 4. Zakona o udrugama pod udrugom se podrazumijeva „svaki oblik dobrovoljnog udruživanja fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj te za humanitarna, socijalna, kulturna i odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivanih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje tog oblika udruživanja“. Drugim riječima, a sukladno ranije navedenoj zakonskoj odredbi udruge mogu osnivati pravne ili fizičke osobe te prilikom svog rada ne smiju stjecati dobit ili druge vrste koristi, nego moraju djelovati u skladu s zakonskim i ustavnim uredbama.

„Udruga ima osobnost pravne osobe, stječe je danom upisa u Registar udruga Republike Hrvatske, u prema sjedištu odgovornoj ustanovi. Upisom udruge u Registar udruga Republike Hrvatske, ona stječe određena prava koje neregistrirane udruge nemaju, a to su:

- odgovara svojom imovinom za obveze koje je preuzela,
- ima pravo natjecanja za financiranje svojih projekata iz državnog proračuna, proračuna jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave i proračuna Europske unije,
- ima pravo uživanja eventualnih poreznih olakšica. „
(http://europski-fondovi.eu/sites/default/files/dokumenti/Financiranje_sporta_u_RH.pdf)

Sukladno glavi II. Zakon o udrugama propisana su načela djelovanja udruga (čl. 6. – čl. 10.). Ta načela obuhvaćaju:

- „načelo neovisnosti,
- načelo javnosti,
- načelo demokratskog ustroja,
- načelo neprofitnosti,
- načelo slobodnog sudjelovanja u javnom životu.“

Sukladno čl. 6. Zakona propisano je kako „djelovanje udruge temelji se na načelu neovisnosti što znači da udruga samostalno utvrđuje svoje područje djelovanja, ciljeve i djelatnost, svoj unutarnjih ustroj i samostalno obavljanje djelatnosti koje nisu u suprotnosti s Ustavnom i zakonom.“ Isto tako čl. 7. Zakona propisano je i načelo javnosti, odnosno istim je istaknuto kako „djelovanje udruge temelji se na načelu javnosti, a javnost rada udruge uređuje se statuom.“ Sukladno čl. 8. Zakona propisano je načelo demokratskog ustroja kojim se ističe da „djelovanje udruge temelji se na načelu demokratskog ustroja, što znači da udrugom upravljaju članovi na način da unutarnji ustroj udruge mora biti zasnovan na načelima demokratskog zastupanja i demokratskog načina očitovanja volje članova.“ Načelo neprofitnosti propisano je čl. 9. Zakona „što znači da se udruga ne osniva sa svrhom stjecanja dobiti, ali može obavljati gospodarsku djelatnost sukladno zakonu i statutu.“

Čl. 10. Zakona propisano je načelo slobodnog sudjelovanja u javnom životu, a istim je istaknuto kako „djelovanje udruge temelji se na načelu slobodnog sudjelovanja u javnom životu, što znači da udruge slobodno djeluju u razvoju, praćenju, proizvođenju i vrednovanju javnih politika, kao i u oblikovanju javnog mnijenja te izražavaju svoja stajališta, mišljenja i poduzimanje inicijative o pitanjima o njihova interesa.“ Slijedom svega ranije navedenog zaključuje se kako postoji ukupno pet načela propisanih Zakonom o udrugama kojih se udruge moraju pridržavati u svojem radu, kako bi rad udruge bio zakonit.

Kada je riječ o ustroju sportskih udruženja važno je istaknuti da su ustrojeni u skladu sa Zakonom o udrugama. Čl. 16. Zakona o udrugama propisano je kako „članovi upravljaju udrugom neposredno ili putem svojih izabranih predstavnika u tijelima udruge na način propisan statutom, a predstavnike pravne osobe članice udruge imenuje osoba

ovlaštena za zastupanje pravne osobe ako unutarnjim aktom pravne osobe nije propisano drugačije.“

Svrha osnivanja županijske sportske zajednice je postizanje zajedničkih interesa u sportu na razini jedne županije. Članovi takvih zajednica pravne su osobe u sustavu sporta, no to mogu biti i druge pravne osobe čija djelatnost nije usko vezana uz sport, već je za njega značajna. Važno je naglasiti kako se na razini jedne županije (i Grada Zagreba) može osnovati jedna sportska zajednica pa ih tako danas u Republici Hrvatskoj postoji 21, računajući i županijsku sportsku zajednicu Grada Zagreba.

Tijela upravljanja županijskih sportskih zajednica se odnose na:

- Skupštinu - donosi i mijenja Statut, predlaže strategiju i politiku razvoja sporta, utvrđuje kriterije i mjerila za programiranje i financiranje javnih potreba u sportu, utvrđuje prijedlog programa javnih potreba u sportu (te njihove izmjene i dopune) i prijedlog plana sredstava za sufinanciranje javnih potreba u sportu, donosi financijski plan Saveza kao udruge i godišnji obračun poslovanja, podnosi izvješća nadležnim tijelima gradske uprave u svezi s pitanjima iz djelatnosti sporta, usvaja izvješće o izvršenju programa javnih potreba u sportu i izvješća o izvršenju financijskog plana, itd.
- Upravni odbor - utvrđuje prijedlog Statuta i drugih općih akata koje donosi Skupština, provodi i osigurava izvršenje općih akata i odluka Skupštine, utvrđuje prijedlog kriterija i mjerila za programiranje i financiranje javnih potreba u sportu, utvrđuje prijedlog planova i programa razvoja sporta i rada Saveza, utvrđuje prijedlog Financijskog plana Saveza i predlaže godišnji obračun, utvrđuje nacrt prijedloga programa javnih potreba i prijedlog plana sredstava za sufinanciranje programa javnih potreba u sportu, odlučuje o sredstvima u skladu s financijskim planom utvrđenim od Skupštine, itd.
- Nadzorni odbor - radi na sjednicama, a odluke, nalaze i mišljenja donosi većinom glasova svih članova javnim glasovanjem, o svojim nalazima izvješćuje glavnog tajnika, Upravni odbor i Skupštinu, rješava sporove i sukobe interesa unutar zajednice.

(<https://repositorij.efzg.unizg.hr/en/islandora/object/efzg:3717/datastream/PDF/view>)

- Predsjednika – predstavlja i zastupa zajednicu, skrbi da njen rad bude u skladu sa Ustavom Republike Hrvatske, zakonima i drugim propisima, te politikom razvoja sporta i zajedničkim interesima udruženih članica utvrđenim planovima i programima, priprema, saziva i vodi sjednice Skupštine i Upravnog odbora, utvrđuje sadržaj odluka, zaključaka i stajališta Skupštine i Upravnog odbora, potpisuje opće i druge akte koje donosi ili utvrđuje Skupština i Upravni odbor, usklađuje rad Skupštine i drugih tijela zajednice, predlaže članove Upravnog odbora te obavlja druge poslove koje mu povjeri Skupština.

(<http://www.zgsport.hr/ssgz-statut.html>)

- Glavnog tajnika - bira i razrješava Upravni odbor zajednice, odlučuje u granicama svojih ovlaštenja o zaključivanju ugovora, ustanovljavanju prava i obveza, donosi pojedinačne akte iz oblasti radnih odnosa, skrbi za javnost rada zajednice, rukovodi radom Stručne službe i odgovoran je za njezin rad, odgovoran je za osiguranje svih uvjeta za rad Skupštine, Upravnog odbora i drugih tijela zajednice, predstavlja zajednicu u skupštinama trgovačkih društva, itd.

Što se tiče karakteristike i strukture samih županijskih sportskih zajednica, sva takva pitanja su uređena Statutima županijskih sportskih zajednica. Sportski savez Grada Zagreba tako svojim statutom uređuje da je po karakteristikama neprofitna pravna osoba upisana u Registar udruga kod nadležnog upravnog tijela Grada Zagreba i u Registar sportskih djelatnosti, koja djeluje na području Grada Zagreba i koja kao takva ne dopušta rasnu, etničku, nacionalnu, vjersku, političku i spolnu diskriminaciju te kršenje sloboda i prava čovjeka i građanina. Uz to navodi da mu je skraćena SSGZ te da ga predstavljaju i zastupaju predsjednik i glavni tajnik (<http://www.zgsport.hr/ssgz-statut.html>).

Sama struktura Sportskog Saveza Grada Zagreba se pak odnosi na članove ove županijske sportske zajednice, a sami članovi mogu biti redovni, pridruženi i privremeni. Kod prethodno spomenute županijske sportske zajednice je bitno spomenuti da su redovni članovi Sportski savezi Grada Zagreba i Društvo sportaša veterana svih sportova Grada Zagreba. Pridruženi članovi Saveza su druge pravne osobe iz sustava sporta, a novoprimljeni sportski savezi imaju status privremenog člana (<http://www.zgsport.hr/ssgz-statut.html>).

Što se tiče samog financiranja županijskih sportskih zajednica, tu je bitno spomenuti kako se Zakon o sportu dotiče financiranja u dijelu kada navodi kako je financiranje

profesionalnog sporta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te Grada Zagreba moguće, ali samo ako je u skladu s propisima o državnim potporama te ako isto ima učinak na trgovinu između Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije. (<https://vlada.gov.hr>)

Ipak, svaka županijska sportska zajednica svojim Statutima ili drugim aktima uređuje pitanja samog financiranja. Sama sredstva za financiranje županijske sportske zajednice općenito se prikupljaju iz gradskih proračuna, od donacija, darovanja i sponzorstava, od gospodarskih aktivnosti trgovačkih društava u vlasništvu te sportske županijske zajednice te od drugih izvora u skladu s zakonom.

Sam raspored ukupnih sredstava pojedine županijske sportske zajednice se utvrđuje Planom sredstava za sufinanciranje Programa javnih potreba u sportu pri čemu se, ako se tijekom godine pokaže potreba i ispune zakonom određeni uvjeti, Plan sredstava može mijenjati na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje. Plan sredstava za sufinanciranje Programa javnih potreba se kod pojedinih županijskih sportskih zajednica odnosi na Pravilnik o financiranju županijskih sportskih zajednica. (<https://ogledni-statut-zupanijskih-zajednica-2015.doc> (live.com))

Oba ta akta uređuju raspodjelu financijskih sredstava iz zajednice po klubovima i projektima te su iz tog razloga jako važni. Primjer takvog akta za Zagrebačku županiju za 2020. godinu se nalazi u prilogu 1, na kraju ovoga rada.

Kod analiziranja županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj je bitno spomenuti i linijski sustav organizacije sporta koji se jasnije može prikazati shemom 1.

Shema 1 - Linijski sustav organizacije sporta

Izvor: samostalna izrada autorice prema Bartoluci, M. i Škorić, S. (2009.). Menadžment u sportu. Zagreb

„Linijski sustav organizacije sporta se odnosi na organizaciju sportskih aktivnosti u kojoj je Hrvatski olimpijski odbor najviša sportska udruga u Republici Hrvatskoj, odnosno ono predstavlja centralno organizacijsko i upravljačko tijelo u koje se udružuju nacionalni sportski savezi, sportski savezi i udruge županija te sportske udruge gradova i općina po vertikalnom sustavu.“ (Bartoluci, Škorić, 2009.)

2. Cilj istraživanja

Osnovni cilj završnog rada je analizirati organizacijsku strukturu županijskih sportskih zajednica, strukturu zaposlenika te načine financiranja zajednica i raspodjelu financija po sportskim klubovima i projektima. Sekundarni cilj rada je analizirati financijsku strukturu županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj 2019. i 2020. godine.

Sam cilj rada se može podijeliti na empirijski te teorijski cilj rada. Empirijski cilj rada odnosi na provođenje primarnog istraživanja. Provedeno je *on-line* anketno istraživanje putem *Google forms* anketnog upitnika pomoću kojeg će se dobiti rezultati županijskih sportskih zajednica Republike Hrvatske. S druge strane, teorijski cilj rada se odnosi na razradu teorijske podloge u svezi s djelovanjem sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj. To se odnosi na sekundarno istraživanje.

3. Materijali i metode

Sukladno definiranim ciljevima istraživanja u radu su korištene različite metode koje su prilagođene teorijskom i praktičnom dijelu istraživanja. Metode istraživanja koje se koriste pri izradi diplomskog rada bit će korištene u teorijskom i praktičnom dijelu rada.

U teorijskom dijelu rada primijenit će se sljedeće metode prema Zelenici (1998.):

- **Metoda dedukcije:** deduktivna metoda je sustavna i dosljedna primjena deduktivnog načina zaključivanja u kojemu se iz općih sudova izvode posebni i pojedinačni. Iz općih postavki dolazi se do konkretnih pojedinačnih zaključaka, iz jedne ili više tvrdnji izvodi se neka nova tvrdnja koja proizlazi iz prethodnih tvrdnji
- **Metoda indukcije:** donošenje zaključaka o općem sudu na temelju pojedinačnih činjenica.
- **Metode analize:** postupak raščlanjivanja složenih misaonih tvorevina na jednostavnije sastavne dijelove, koje će se u radu koristiti za detaljniju analizu sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj.
- **Metoda sinteze:** postupak spajanja jednostavnih misaonih tvorevina u složene povezujući ih u jedinstvenu cjelinu na temelju koje će se utvrditi trenutno stanje o sportskim zajednicama u Republici Hrvatskoj.
- **Metoda dokazivanja:** utvrđivanje istinitosti pojedinih spoznaja, stavova ili teorija vezanih za sportske zajednice u Republici Hrvatskoj.
- **Metoda kompilacije:** postupak preuzimanja tuđih rezultata znanstveno istraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja. Ova metoda će se upotrebljavati u radu s kombinacijom drugih metoda rada u funkciji analize prikupljenih rezultata istraživanja.
- **Metoda anketiranja:** usmjerena je na ispunjavanje anketnog upitnika od strane sportskih zajednica. Temeljem upitnika bit će dobiveni statistički podaci koji će omogućiti prikaz trenutnog stanja županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj, strukture zaposlenika te načine financiranja zajednica i raspodjelu financija po sportskim klubovima i projektima.

Tijekom pisanja rada korišteni su primarni i sekundarni podaci. Primarni podaci prikupljeni su temeljem anketnog istraživanja putem *Google Forms* upitnika, dok su sekundarni podaci prikupljeni iz raspoložive literature, odnosno važećih zakonskih i podzakonskih propisa i Internet izvora.

4. Rezultati

U ovom poglavlju donosi se prikaz rezultata istraživanja, a isti su podijeljeni u dva dijela. U prvom dijelu donosi se financijska analiza županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj za 2019. i 2020. godinu, dok se u drugom dijelu donosi prikaz rezultata provedenog anketnog istraživanja.

4.1. Financijska analiza županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj za 2019. i 2020. godinu

U Republici Hrvatskoj postoji 21 županijska sportska zajednica, a svaka od njih se razlikuje po brojnim svojstvima, a posebice po veličini. Upravo iz razloga postoji i velika razlika između ostvarenih prihoda i rashoda kod županija jer je jasno da sportski savez Grada Zagreba ima milijunske prihode i rashode, dok manja županijska sportska zajednica poput ona Ličko-Senjske županije te prihode i rashode broji u tisućama, a ne u milijunima.

Valja istaknuti i kako je sama financijska analiza županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj za 2019. i 2020. godinu donekle ograničena iz razloga što se svi dostupni podatci o financijama pojedinih županijskih sportskih zajednica odnose na one podatke objavljene na stranici Ministarstva financija. Tamošnji podatci prikazuju strukture i prihoda i rashoda, no nije poznato o kojim se točno segmentima radi. Primjerice prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za Sportski Savez Grada Zagreba su 2019. godine iznosili 151.500.000 kuna, dok su godinu poslije pali na iznos od 133.410.000. Iz takvog podatka je poznat samo pad prihoda od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali nije poznat razlog tog pada. Primjerice je li ta donacija 2019. godine bila usko vezana uz neki sportski događaj pa je u 2020. ista izostala ili ne.

Ipak, bez obzira na to, sama analiza je opsežna i kvalitetna stoga je financijska analiza županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj za 2019. i 2020. godinu prikazana u tablici 1.

Tablica 1- Financijska analiza županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj za 2019. i 2020. godinu

ŽUPANIJSKA SPORTSKA ZAJEDNICA	2019.		POSLOVANJE U 2019.	2020.		POSLOVANJE U 2020.
	PRIHODI	RASHODI		PRIHODI	RASHODI	
Športska zajednica Bjelovarsko-bilogorske županije	1.400.961	1.452.840	negativno	1.560.001	1.485.211	pozitivno
Zajednica športskih udruga i saveza Brodsko-posavske županije	2.934.546	2.919.375	pozitivno	2.715.832	2.732.534	negativno
Zajednica športa Dubrovačko- neretvanske županije	2.105.017	2.108.063	negativno	1.400.013	1.425.912	negativno
Sportska zajednica Istarske županije	3.327.088	3.207.702	pozitivno	2.233.224	2.147.987	pozitivno
Zajednica športova Karlovačke županije	1.352.000	1.358.880	negativno	971.000	990.010	negativno
Zajednica športova Koprivničko-križevačke županije	1.633.477	1.637.139	negativno	1.484.629	1.463.165	pozitivno
Športska zajednica Krapinsko- zagorske županije	950.042	952.599	negativno	832.759	834.195	negativno
Zajednica športova Ličko- senjske županije	518.048	512.748	pozitivno	452.744	456.525	negativno
Zajednica športskih udruga i saveza Međimurske županije	1.382.310	1.351.199	pozitivno	1.142.648	1.059.326	pozitivno
Športska zajednica Osječko- baranjske županije	3.666.619	3.657.647	pozitivno	3.680.196	3.679.553	pozitivno
Sportska zajednica Požeško- slavonske županije	500.017	504.044	negativno	570.021	551.738	pozitivno

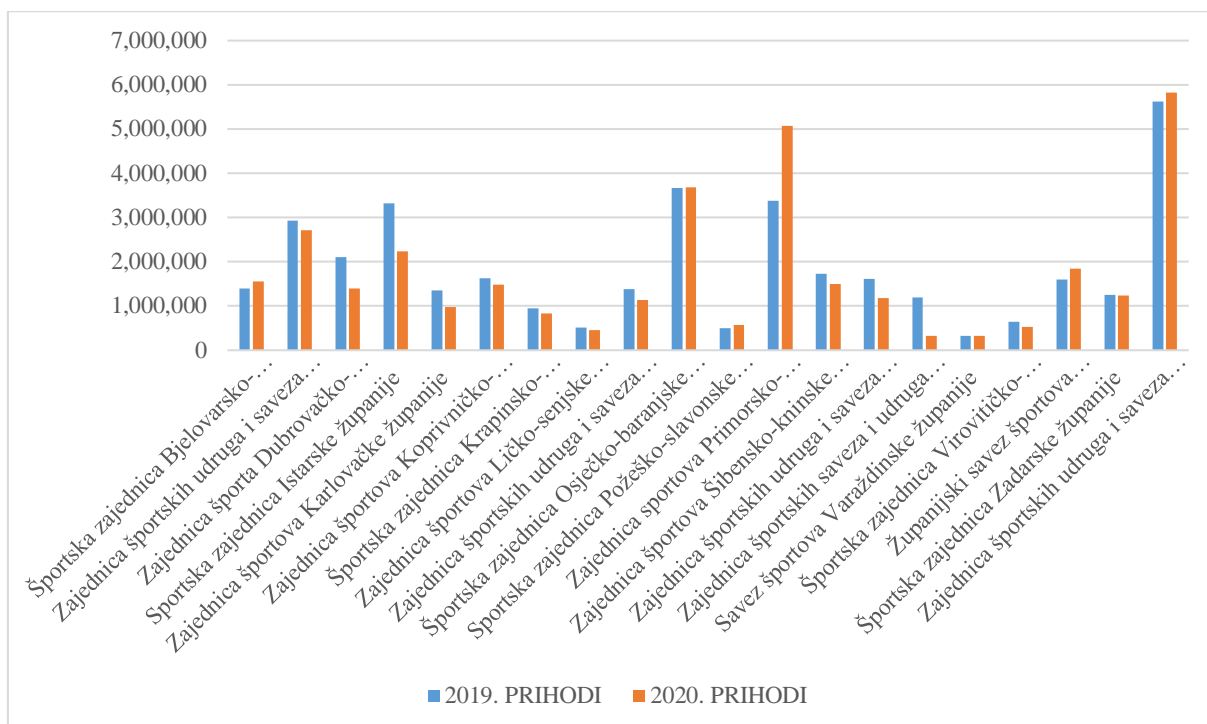
Zajednica sportova Primorsko-goranske županije	3.385.603	3.382.682	pozitivno	5.065.496	4.896.699	pozitivno
Zajednica športova Šibensko-kninske županije	1.735.465	1.754.936	negativno	1.495.001	1.478.943	pozitivno
Zajednica športskih udruga i saveza Sisačko-moslavačke županije	1.609.600	1.600.829	pozitivno	1.183.001	1.185.305	negativno
Zajednica športskih saveza i udruga Splitsko-dalmatinske županije	1.200.023	1.262.760	negativno	330.007	396.437	negativno
Savez športova Varaždinske županije	322.009	321.915	pozitivno	320.000	294.277	pozitivno
Športska zajednica Virovitičko-podravске županije	639.102	610.251	pozitivno	533.000	496.178	pozitivno
Županijski savez športova Vukovarsko-srijemske županije	1.605.016	1.503.212	pozitivno	1.844.719	1.782.168	pozitivno
Športska zajednica Zadarske županije	1.250.214	1.222.657	pozitivno	1.235.638	1.227.738	pozitivno
Sportski savez Grada Zagreba	151.366.118	151.023.406	pozitivno	133.461.144	133.055.029	pozitivno
Zajednica športskih udruga i saveza Zagrebačke županije	5.625.042	5.626.776	negativno	5.827.026	5.791.344	pozitivno

Izvor: samostalna izrada autorice prema <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Index>

Iz tablice 1 se može iščitati kako su 2019. godine pozitivno poslovale sljedeće županijske sportske zajednice; Zajednica športskih udruga i saveza Brodsko-posavske županije, Sportska zajednica Istarske županije, Zajednica športova Ličko-senjske županije, Zajednica športskih udruga i saveza Međimurske županije, Športska zajednica Osječko-baranjske županije, Zajednica sportova Primorsko-goranske županije, Zajednica športskih udruga i saveza Sisačko-moslavačke županije, Savez športova Varaždinske županije, Športska zajednica Virovitičko-podravske županije, Županijski savez športova Vukovarsko-srijemske županije, Športska zajednica Zadarske županije te Sportski savez Grada Zagreba. Sve druge županijske sportske zajednice su poslovale s većim rashodima od prihoda.

Naredne godine je bilo više sportskih zajednica koje su pozitivno poslovale pa su tako negativno poslovanje ostvarile tek Zajednica športskih udruga i saveza Brodsko-posavske županije, Zajednica športa Dubrovačko-neretvanske županije, Zajednica športova Karlovačke županije, Športska zajednica Krapinsko-zagorske županije, Zajednica športova Ličko-senjske županije, Zajednica športskih udruga i saveza Sisačko-moslavačke županije te Zajednica športskih saveza i udruga Splitsko-dalmatinske županije.

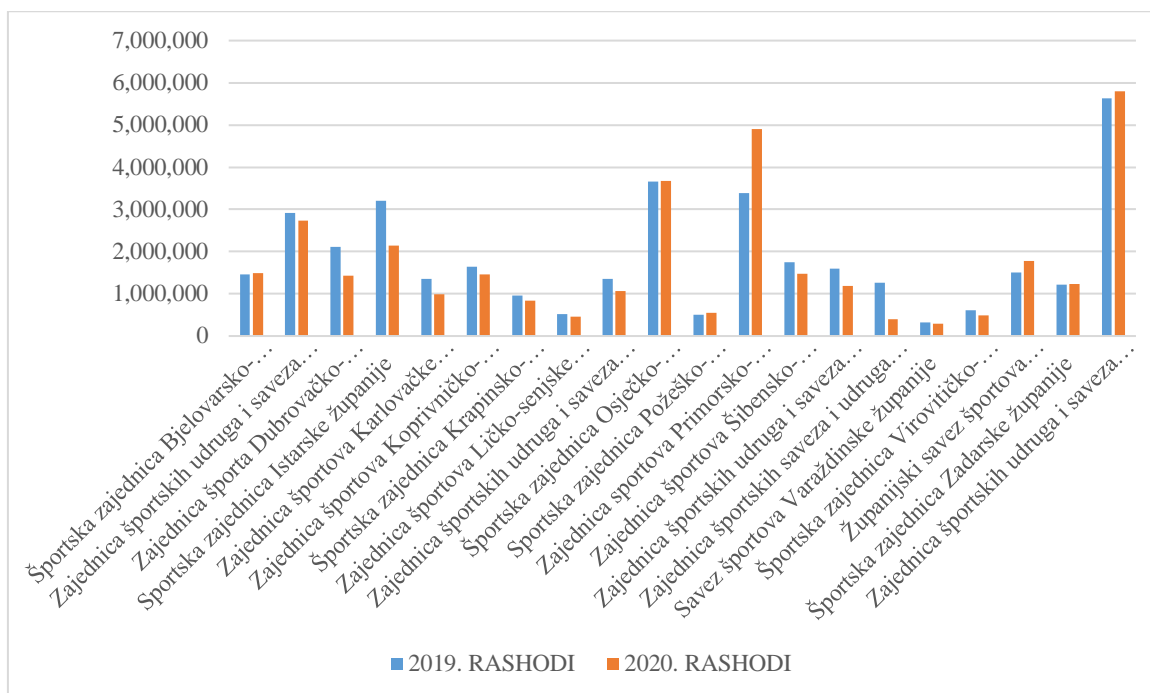
Sami prihodi županijskih sportskih zajednica su prikazani i shemom 2.

Shema 2 - Prihodi županijskih sportskih zajednica 2019. i 2020. godine

Izvor: samostalna izrada autorice prema <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Index>

Iz ovog prikaza je isključen je Sportski savez grada Zagreba zbog prevelike razlike u iznosima prihoda između te županijske sportske zajednice i svih preostalih. Iz grafikona 1 je vidljivo kako je u obje godine najmanje prihoda ostvarivao Savez športova Varaždinske županije. Zajednica sportova Primorsko-Goranske županije bilježi nagli rast u prihodima, dok najslabije prihode u obje godine bilježi Športska zajednica Osječko-Baranjske županije.

Shemom 3 prikazuje rashode županijskih sportskih zajednica 2019. i 2020. godine.

Shema 3 - Rashodi županijskih sportskih zajednica 2019. i 2020. godine

Izvor: samostalna izrada autorice prema <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Index>

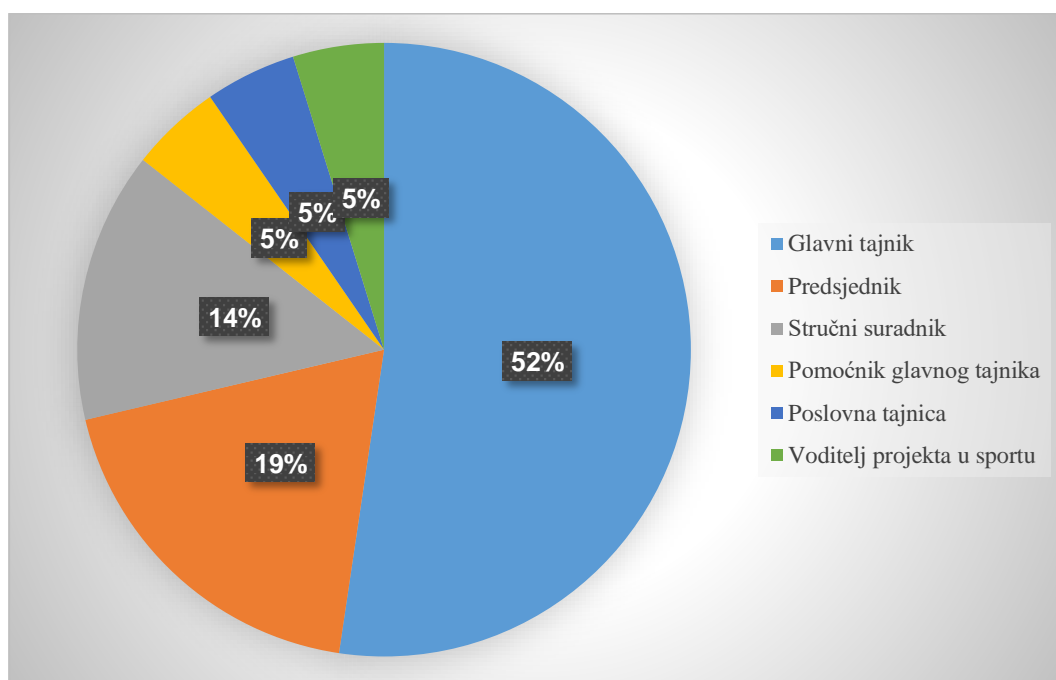
Iz ovog prikaza je isključen je Sportski savez grada Zagreba zbog prevelike razlike u iznosima rashoda između te županijske sportske zajednice i svih preostalih. Iz grafikona 2 je vidljivo kako je u obje godine najmanje rashoda ostvarivao Savez športova Varaždinske županije. Kod Zajednice športskih udruga i saveza Zagrebačke županije te Športske zajednice Osječko-Baranjske županije je došlo tek do minimalnih promjena u vidu rashoda.

4.2. Rezultati anketiranja

Anketiranje je provedeno *on-line* putem *Google Forms* upitnika, a anketiranju je pristupila 21 županijska sportska zajednica, odnosno sve zajednice su se odazvale na poziv i pristupile anketiranju. Temeljem postavljenih pitanja (Anketni upitnik – Prilog 1.) došlo se do rezultata o strukturi, djelatnosti i načinu funkcioniranja sportskih zajednica.

Ispitanici su upitani o funkciji koju obnašaju u sportskoj zajednici, a najveći broj ispitanika odnosno 52,4% izjasnio se kako obavlja funkciju glavnog tajnika, 19% ispitanika obavlja funkciju predsjednika sportske zajednice, dok 14,3% ispitanika obavlja funkciju stručnog suradnika. Najmanji broj ispitanika se izjasnilo da obavljaju funkcije pomoćnika glavnog tajnika (4,8%), poslovne tajnice (4,8%) i voditelja projekta u sportu (4,8%), a dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 1.

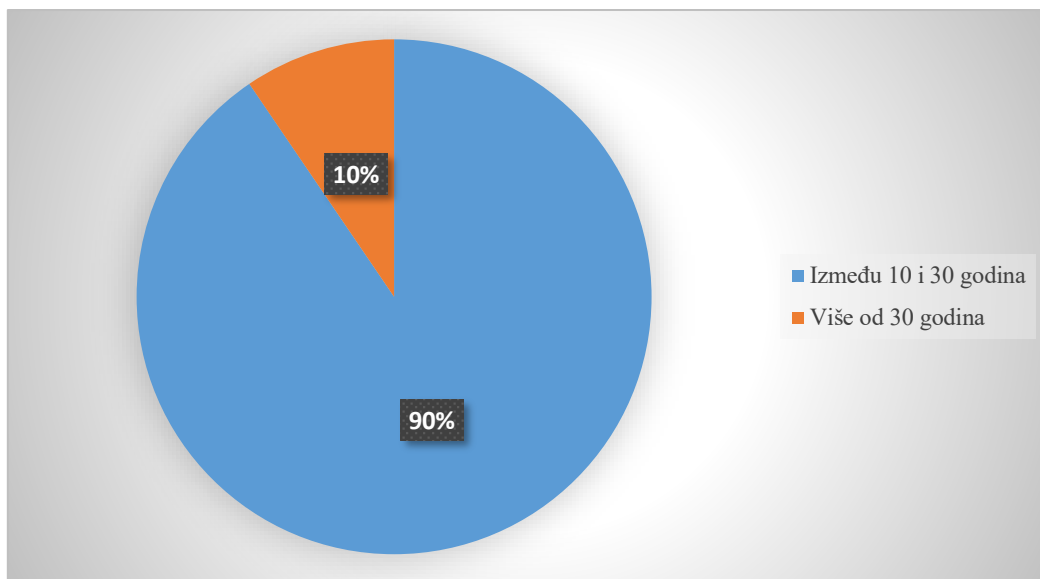
Grafikon 1. Funkcija koja ispitanici obavljaju u sportskoj zajednici

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Ispitanici su upitani o godinama postojanja sportske zajednice, a temeljem dobivenih rezultata istraživanja zaključno je kako najveći broj sportskih zajednica, odnosno 90,5% (N=19) postoji između 10 i 30 godina, dok 9,5% (N=2) postoji više od 30 godina. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 2.

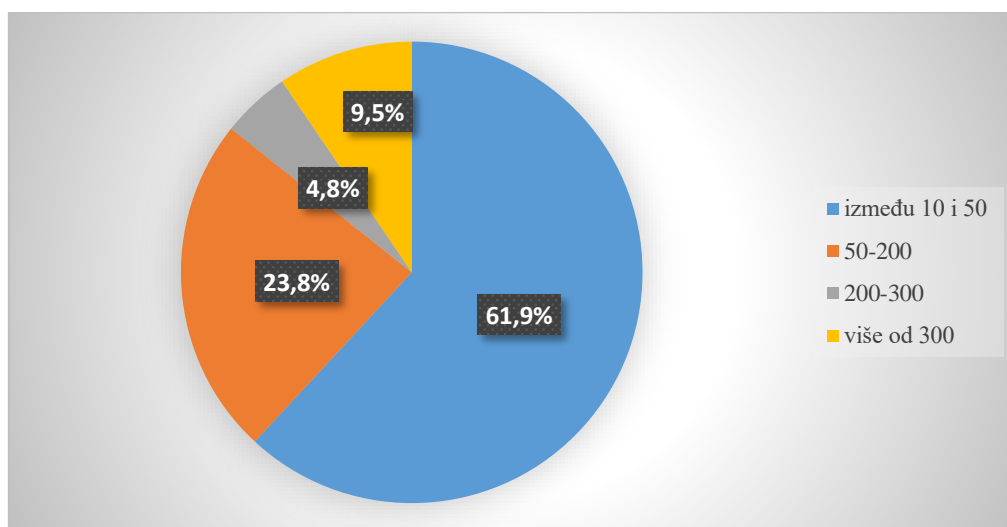
Grafikon 2. Godine postojanja sportske zajednice

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

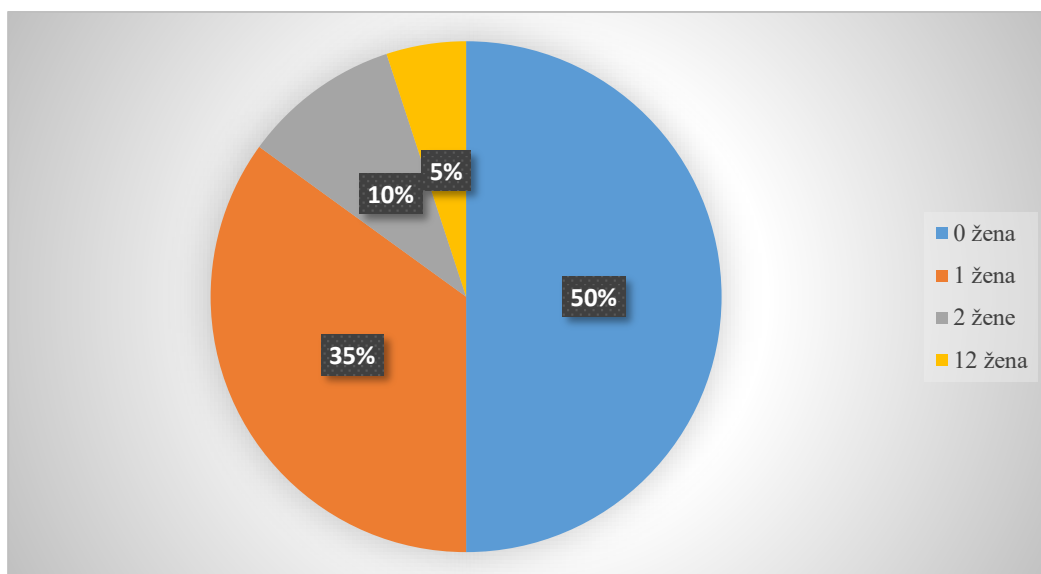
Od ukupnog broja ispitanika najveći broj ispitanika, odnosno 61,9% (N=13), se izjasnio da njihova sportska zajednica broji između 10 i 50 članica, zatim 23,8% (N=5) se izjasnilo kako njihova sportska zajednica broji između 50 i 200 članica, dok se 9,5% (N=2) ispitanika izjasnilo kako njihova sportska zajednica broji više od 300 članica. Najmanji broj ispitanika, odnosno 4,8% se izjasnio kako njihova sportska zajednica broji između 200 i 300 članica, a dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 3.

Grafikon 3. Broj članica (udruga) sportske zajednice

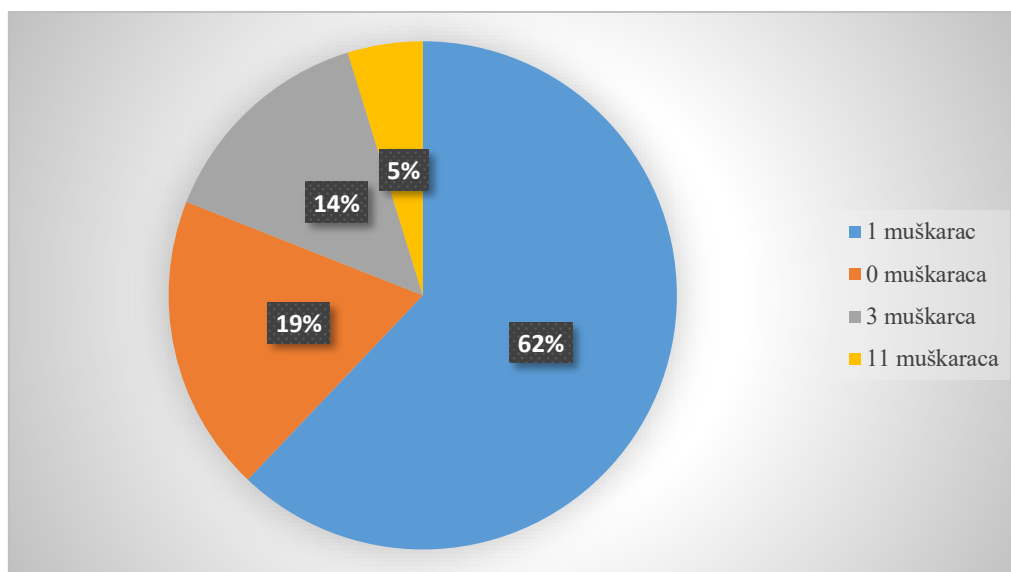
Izvor: Izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Ispitanici su upitani o zastupljenosti žena koje su zaposlene u sportskoj zajednici, a ponuđena je mogućnost upisa ovog odgovora. Temeljem dobivenih rezultata istraživanja 50% (N=10) ispitanika navodi kako nema zaposlenih žena u njihovoj sportskoj zajednici, dok 35% (N=8) navodi kako je samo jedna žena zaposlena u njihovoj sportskoj zajednici. Nadalje, 9,5% (N=2) navodi kako su dvije žene zaposlene u sportskoj zajednici, a u jednoj sportskoj zajednici (4,8%) zaposleno je 12 žena. Rezultati su prikazani Grafikonom 4.

Grafikon 4. Broj zaposlenih žena u sportskim zajednicama

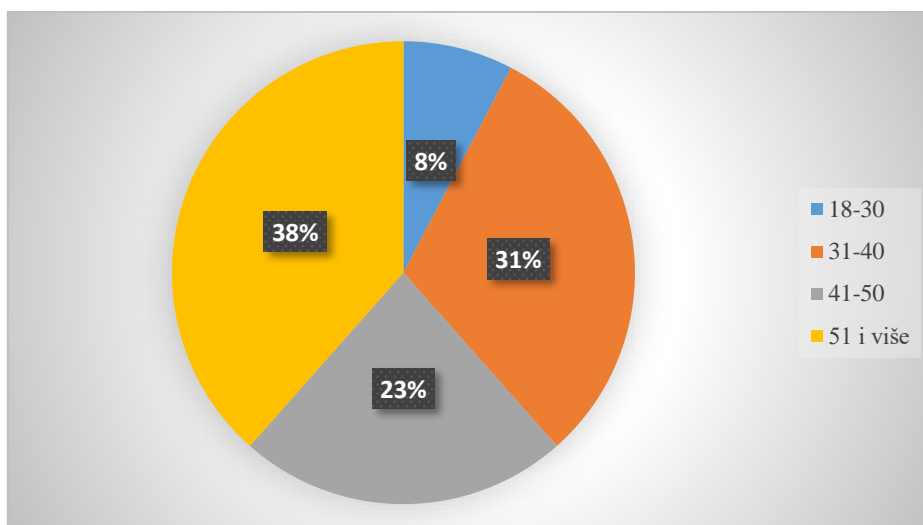
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Ispitanici su upitani i o zastupljenosti muškaraca u sportskom savezu, pa je temeljem dobivenih rezultata zaključeno kako je u najvećem broju saveza, odnosno 62% (N=13) zaposlen po jedan muškarac, dok u 19% (N=4) nije zaposlen niti jedan muškarac. Nadalje, 14,3% (N=3) navode kako je zaposleno 3 muškarca, dok jedno sportsko (4,8%) udruženje navodi kako je u njegovom sportskom savezu zaposleno 11 muškaraca. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 5.

Grafikon 5. Broj zaposlenih muškaraca u sportskim zajednicama

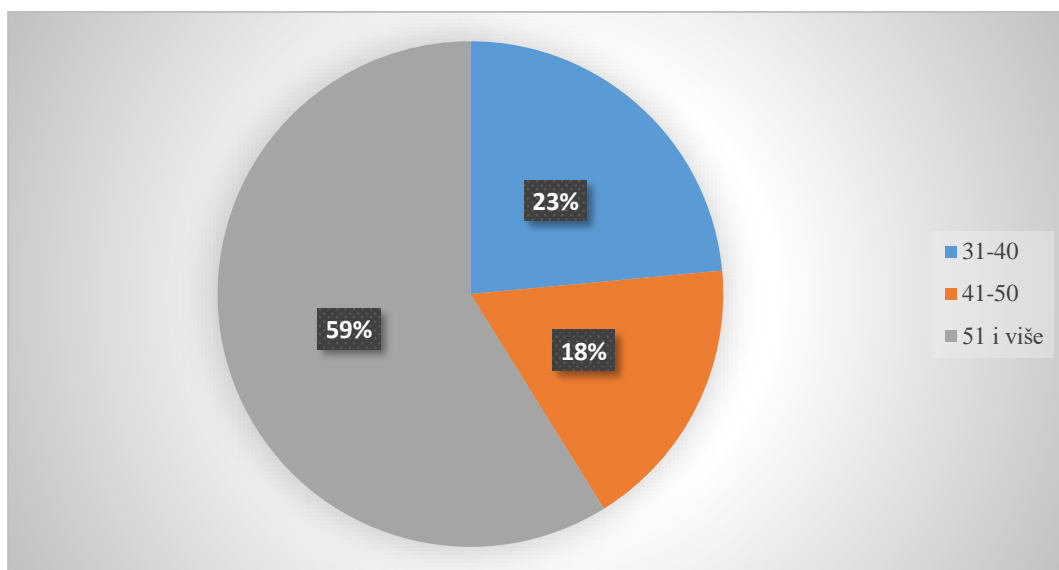
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Osim omjera zaposlenosti muškaraca i žena u sportskim udruženjima, ispitanici su upitani i o dobnim skupinama kojoj pripadaju ženski zaposlenici. Sukladno dobivenim rezultatima najveći broj, odnosno njih 38,5% navodi kako se zaposlene žene nalaze u životnoj dobi poviše 51 godinu. Na drugom mjestu s 30,8% su udruženja u kojima se žene nalaze u životnoj dobi između 31 i 40 godina, zatim 23,1% s životnom dobi između 31 i 40 godina, dok su na posljednjem mjestu s 7,7% sportska udruženja u kojima se žene nalaze između 18 i 30 godina. Omjer dobivenih rezultata prikazan je Grafikonom 6.

Grafikon 6. Dobna skupina zaposlenica (žena) u sportskim zajednicama

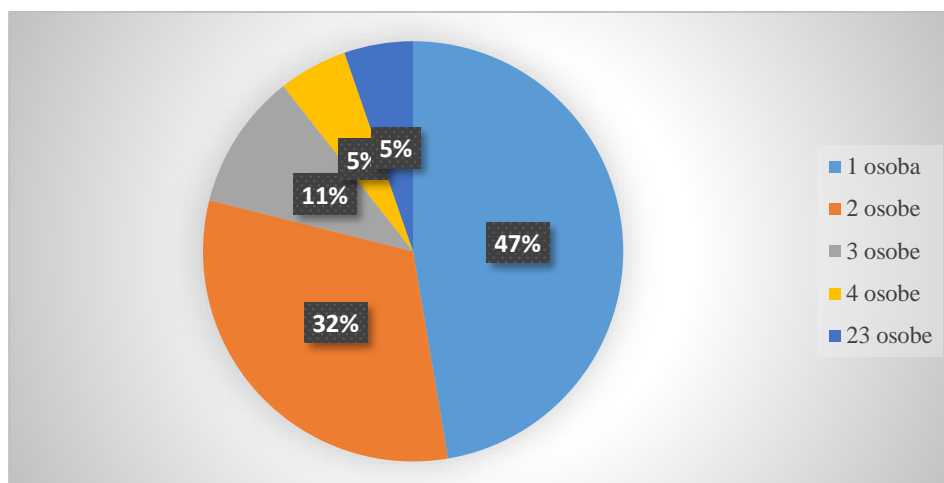
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Ispitanici su upitani i o dobnoj skupini muških zaposlenika. Od ukupnog broja ispitanika najveći broj ih navodi, odnosno 58,8% kako muškarci pripadaju dobnoj skupini poviše 51 godinu, zatim 23,5% navodi kako se muškarci nalaze u dobnoj skupini između 31 i 40 godina te 17,6% ispitanika navodi kako se muškarci nalaze u životnoj dobi između 41 i 50 godina. Omjer dobivenih rezultata prikazan je Grafikonom 7.

Grafikon 7. Dobna skupina zaposlenika (muškaraca) u sportskim zajednicama

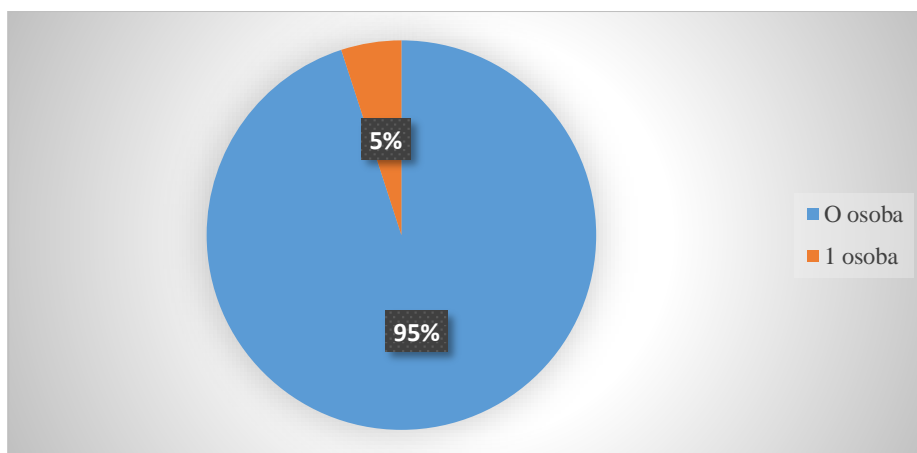
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Osim svega ranije prikazanog i analiziranog postavljeno je pitanje i o broju zaposlenika koji su u radnom odnosu na puno radno vrijeme, a temeljem dobivenih rezultata zaključuje se kako 47% ispitanika ima jednu osobu zaposlenu na puno radno vrijeme, dok 32% ispitanika ima dvije osobe zaposlene na puno radno vrijeme. Nadalje, 11% ispitanika navodi kako ima tri osobe zaposlene na puno radno vrijeme, 5% četiri osobe te 5% ima zaposlene 23 osobe na puno radno vrijeme. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 8.

Grafikon 8. Broj zaposlenih na puno radno vrijeme

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

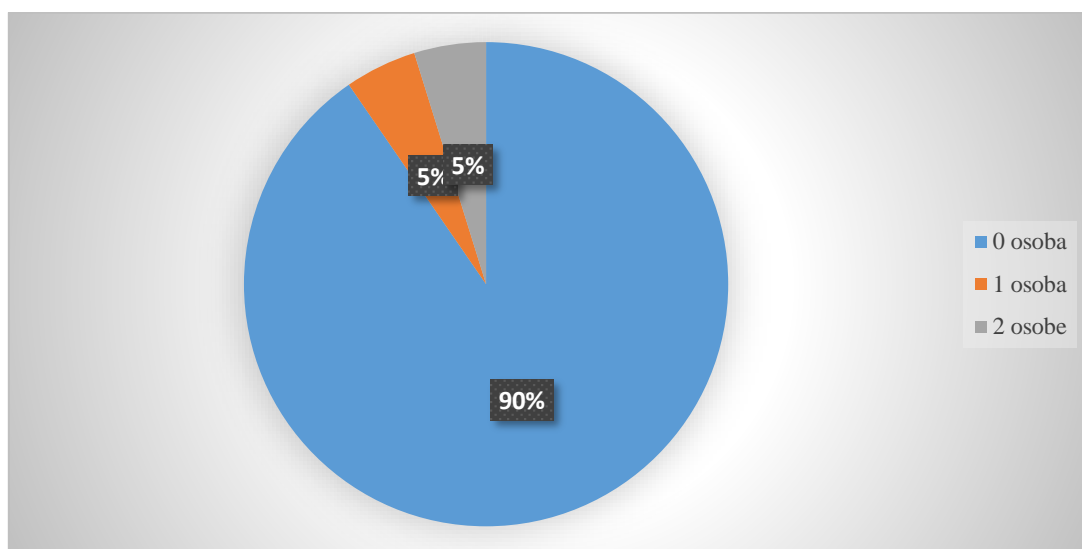
Ispitanici su upitani i o broju zaposlenika na nepuno radno vrijeme. Najveći broj ispitanika, odnosno 95% navodi kako nema nijedna osoba zaposlena na nepuno radno vrijeme, dok 5% navodi kako ima jednu osobu zaposlenu na nepuno radno vrijeme. Omjer dobivenih rezultata prikazan je Grafikonom 9.

Grafikon 9. Broj zaposlenih na nepuno radno vrijeme

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

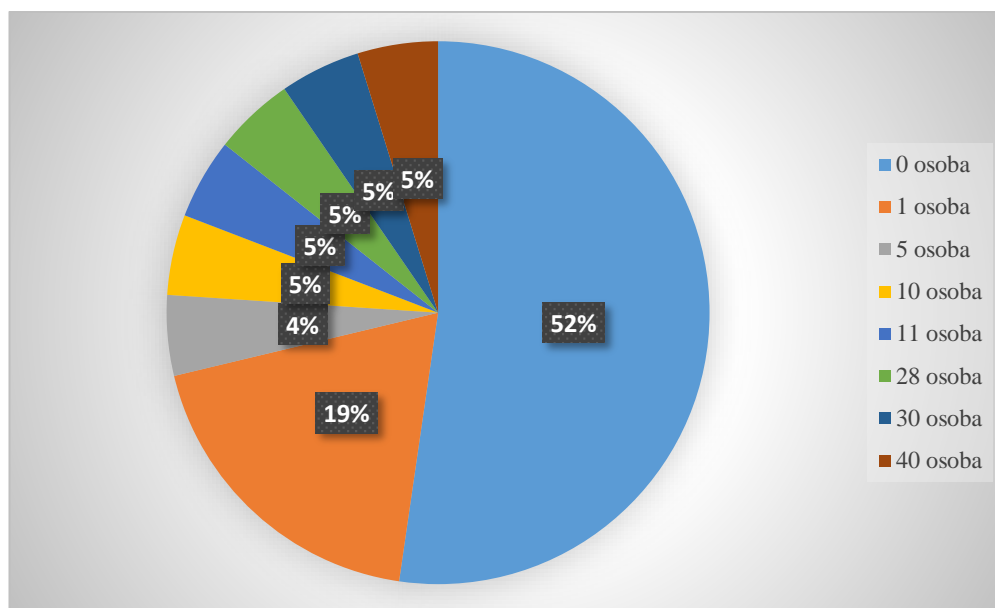
Od ukupnog broja zaposlenih, 90,5% ispitanika navodi kako nemaju nijednu osobu koja je angažirana na ugovor o djelu, dok po 4,8% ispitanika navode kako imaju jednu ili dvije osobe koje su angažirane prema Ugovoru o djelu. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 10.

Grafikon 10. Broj angažiranih osoba prema Ugovoru o djelu

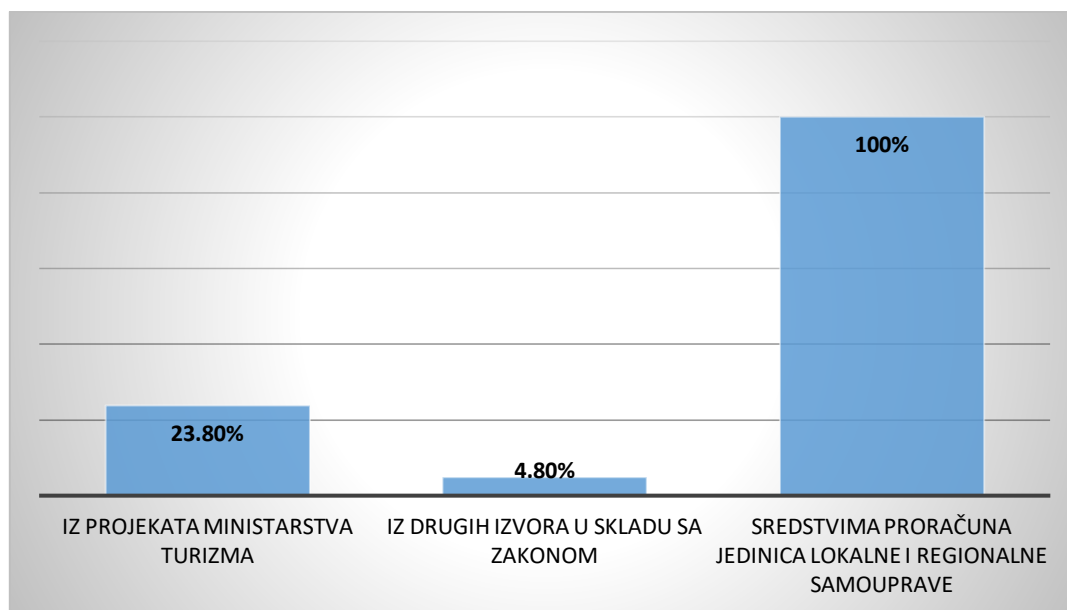
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

S obzirom da volonteri čine važan dio rada udruga i saveza, ispitanici su upitani u broju osoba koje su uključene u volontiranje. Sukladno dobivenim rezultatima najveći broj ispitanik, odnosno 52,4% (N=11) navodi kako ni jedna osoba nije uključena u volontiranje, 19% ispitanika navodi kako je jedna osoba uključena u volontiranje, a po 4,8% ispitanika navodi kako je u volontiranje sportske zajednice uključeno po 5, 10, 11, 28, 30 i 40 volontera. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 11.

Grafikon 11. Broj uključenih volontera u rad sportske zajednice

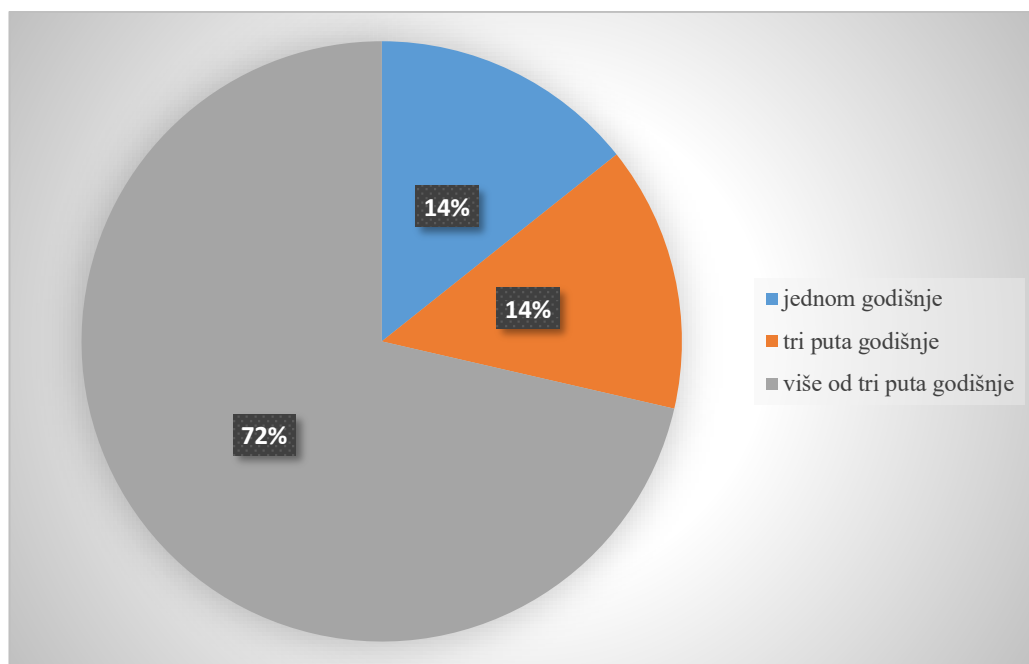
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Ispitanici su upitani o izvorima financiranja zajednice, a ponuđena im je mogućnost više odgovora: dobrovoljni prilozi i darovi, donacije državnog proračuna, iz projekata Ministarstva turizma, uplatom članarina njenih članova, iz drugih izvora u skladu sa zakonskim propisima te sredstvima iz proračuna jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave. Temeljem dobivenih rezultata zaključeno je kako se svi ispitanici (100%) financiraju sredstvima iz proračuna jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave. Nadalje, od ukupnog broj ispitanika njih 23,8% navodi kako se još financiraju i iz projekata Ministarstva turizma te 4,8% iz drugih izvora propisanih zakonskim propisima. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 12.

Grafikon 12. Izvori financiranja sportske zajednice

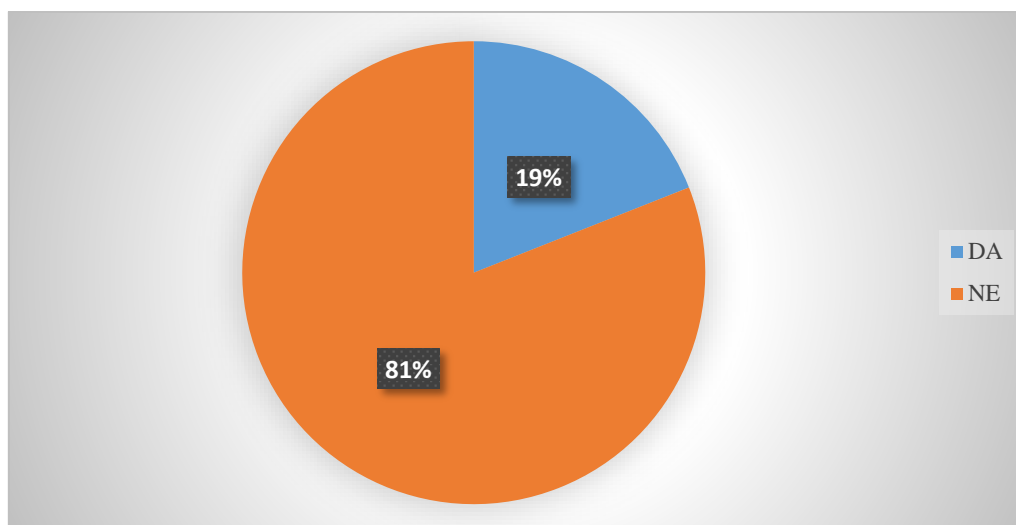
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Ispitanici su upitani o učestalosti organiziranja sportskih manifestacija u sklopu sportske zajednice koje za cilj imaju promicanje sporta u županiji. Od ukupnog broja ispitanika najveći broj, odnosno 71,4% (N=15) navodi kako sportske manifestacije organiziraju više od tri puta godišnje, dok po 14,3% (N=3) ispitanika sportske manifestacije organizira tri puta godišnje ili jednom godišnje. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 13.

Grafikon 13. Organiziranje sportskih manifestacije u sklopu sportske zajednice

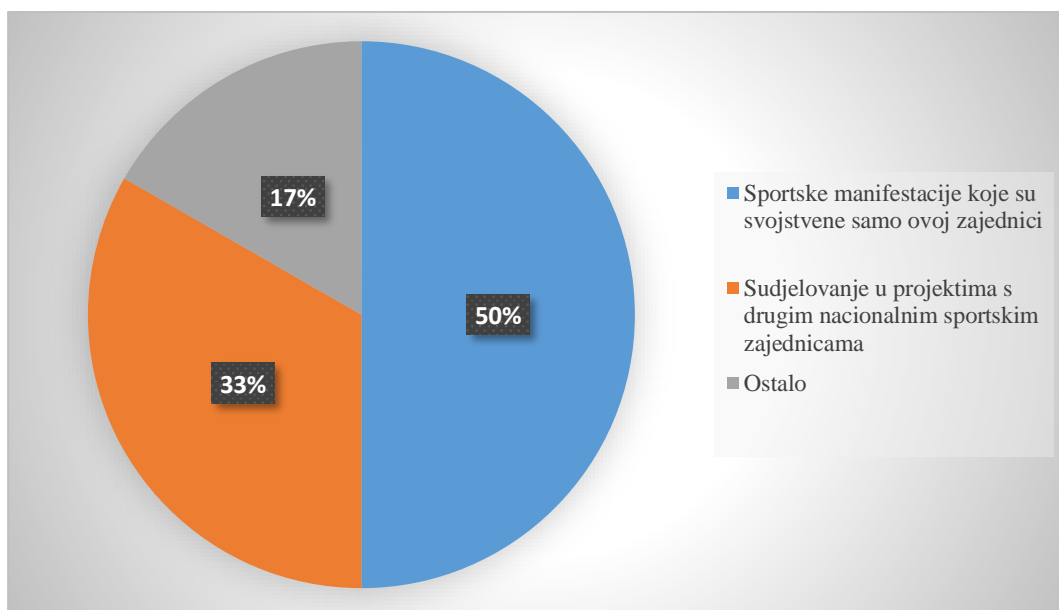
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Od ukupnog broja ispitanika najviši broj, odnosno 81% ih navodi kako sportska zajednica tijekom svog postojanja nije financirana iz fondova EU, dok 19% (N=4) ispitanika navodi kako je koristila sredstva EU fondova. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 14.

Grafikon 14. Financiranje sportske zajednice iz fondova EU

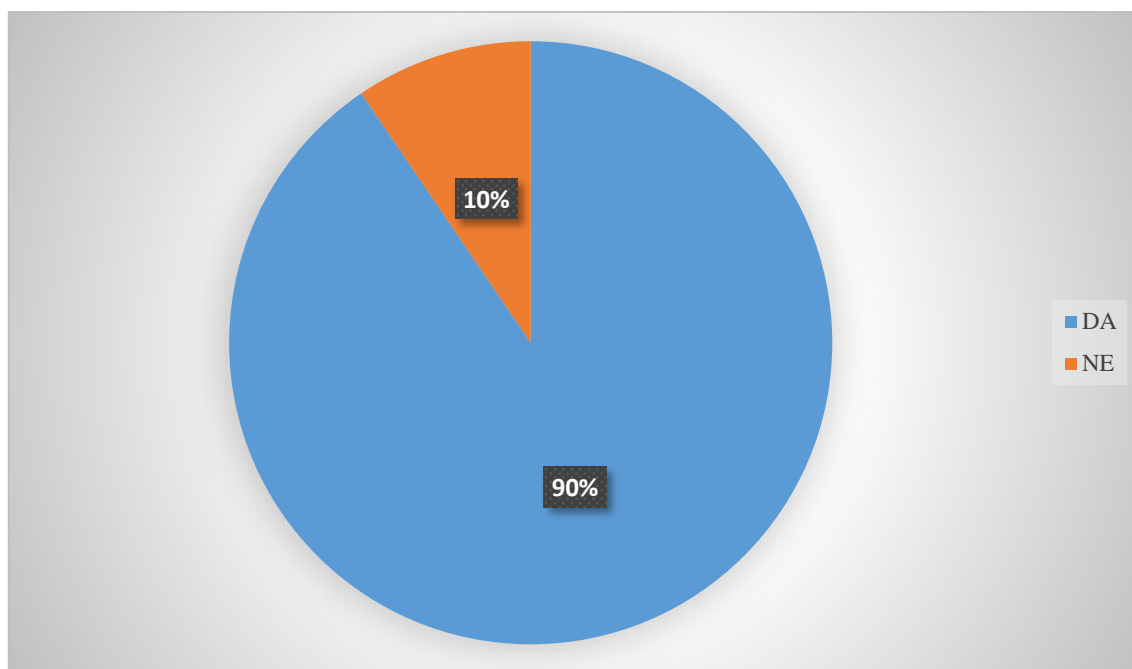
Izvor: Izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Nastavno na ranije postavljeno i analizirano pitanje ispitanici su upitani o projektima za koje je traženo financiranje iz fondova EU. Temeljem dobivenih rezultata istraživanja najveći broj ispitanika, odnosno 50% navodi kako je to bilo za slučaj organiziranja sportskih manifestacija koje su bile svojstvene samo sportskoj zajednici, 33,3% ispitanika navodi kako je to bilo za sudjelovanje u projektima s drugim nacionalnim sportskim zajednicama, dok 18,7% ispitanika navodi kako je to za ostale projekte. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 15.

Grafikon 15. Projekti za koje je traženo financiranje

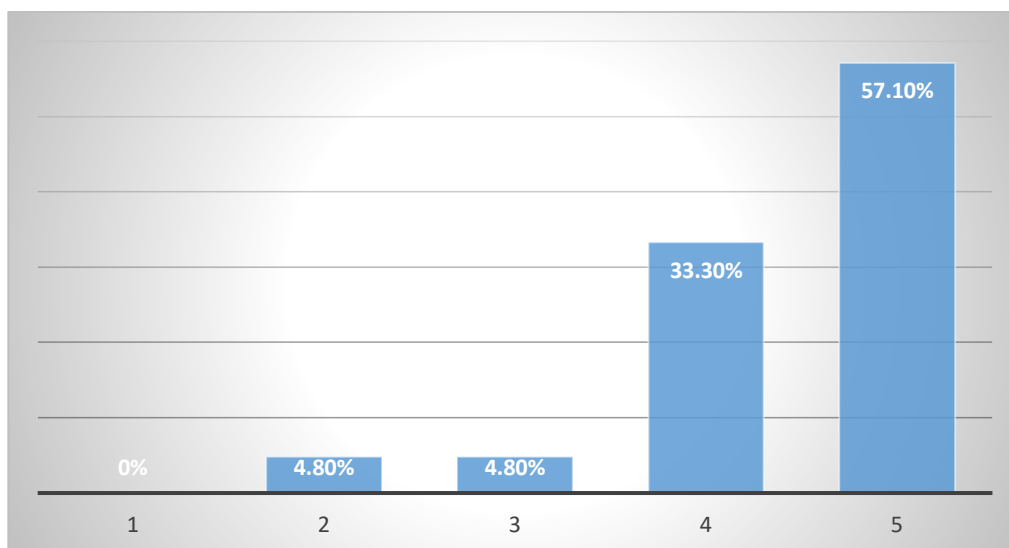
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

S obzirom da su pojedine sportske zajednice određene projekte financirale iz fondova EU, 90,5% ispitanika navodi smatra kako je ulaskom Hrvatske u EU otvoren put za bolje promicanje nacionalnog spota u cijelosti, dok 9,5% ispitanika smatra kako to ne igra veliku ulogu. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 16.

Grafikon 16. Mišljenje ispitanika o ulasku Hrvatske u EU

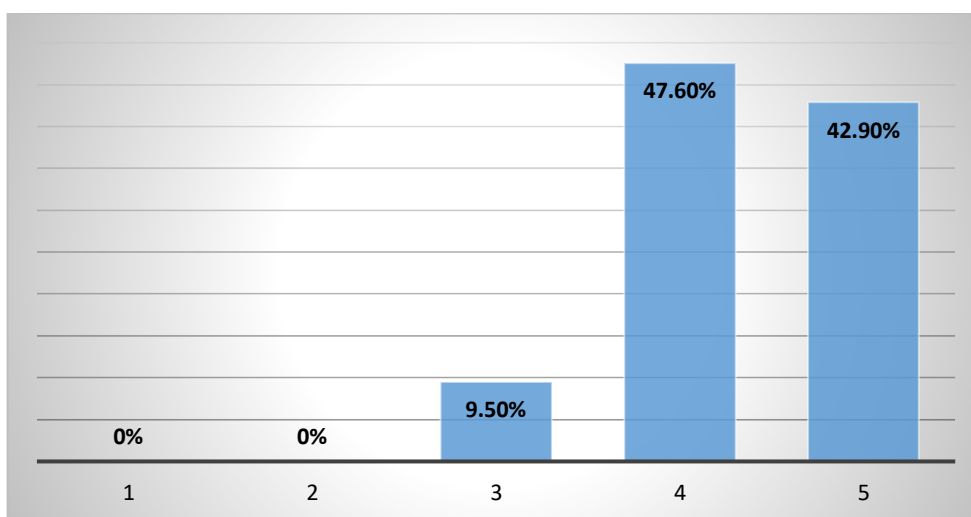
Izvor: izrada autora prema rezultatima istraživanja

Ispitanicima je na skali od 1 (uopće se ne slažem) do 5 (u potpunosti se slažem) ponuđena procjena kvalitete suradnje zajednica sa Županijom. Najveći broj ispitanika, odnosno 57,1% navodi kako sportske zajednice i Županija imaju jako dobro suradnju, odnosno u potpunosti se slažu s postavljenom tvrdnjom. Dobiveni podaci prikazani su Grafikonom 17.

Grafikon 17. Mišljenje ispitanika o suradnji sportske zajednice i Županije

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

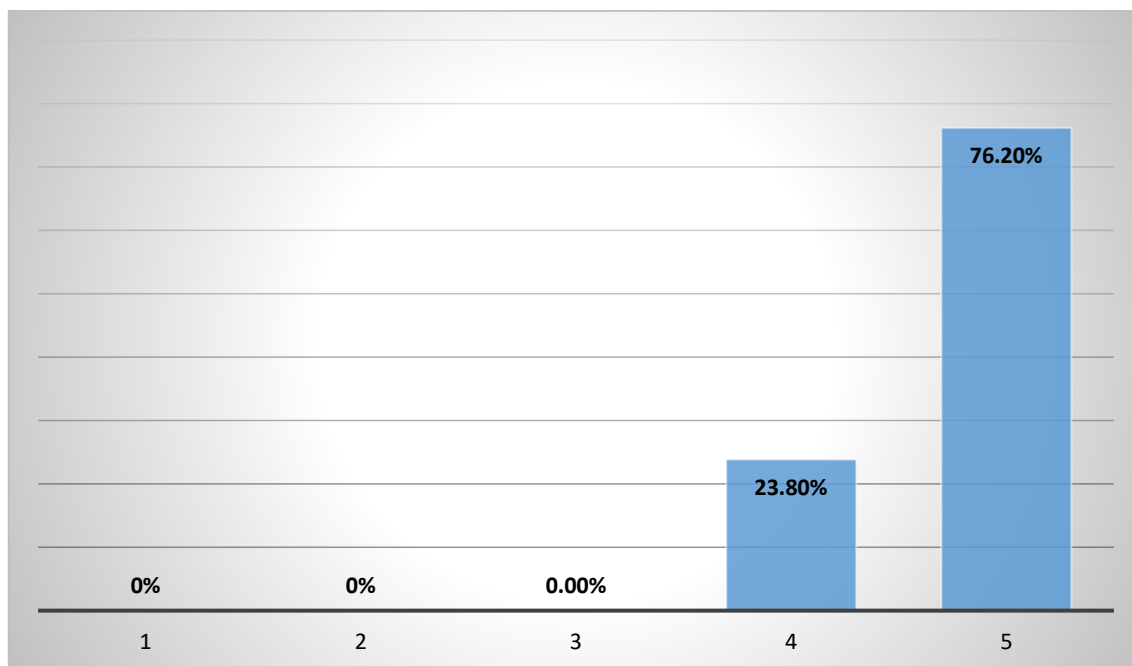
Ispitanicima je na skali od 1 do 5 ponuđeno da izvrše procjenu kvalitete suradnje zajednice sa članovima njihove sportske zajednice, a temeljem dobivenih rezultata može se zaključiti kako najveći broj ispitanika, odnosno 47,6% smatra kako zajednica vrlo kvalitetno surađuje sa županijom. Rezultati dobivenog istraživanja prikazani su Grafikonom 18.

Grafikon 18. Mišljenje ispitanika o kvaliteti suradnje sa članovima sportske zajednice

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

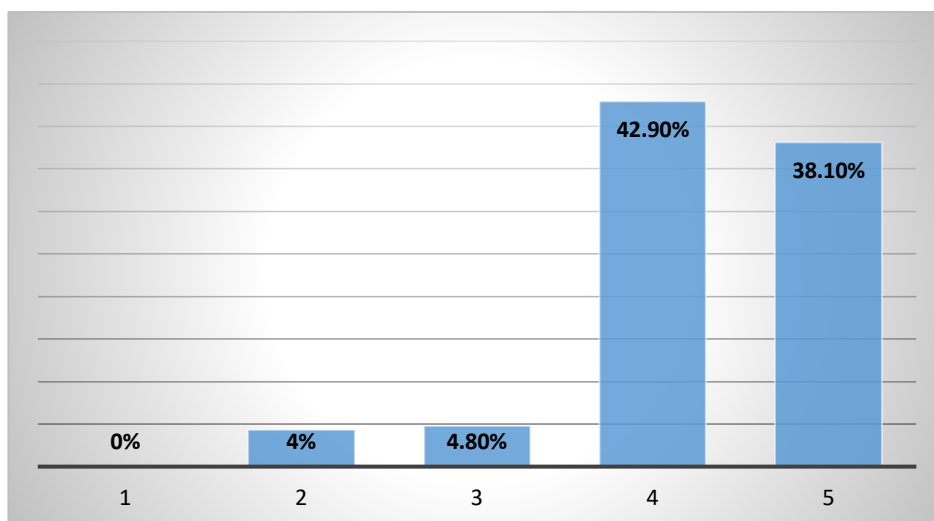
Ispitanici su upitani i o kvaliteti suradnje zajednice s Hrvatskim olimpijskim odborom, a najveći broj ispitanika, odnosno 76,2% ocjenjuje kvalitetu suradnje zajednice s Hrvatskim olimpijskim odborom kao izvrsnu. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 19.

Grafikon 19. Mišljenje ispitanika o kvaliteti suradnje zajednice s Hrvatskim olimpijskim odborom

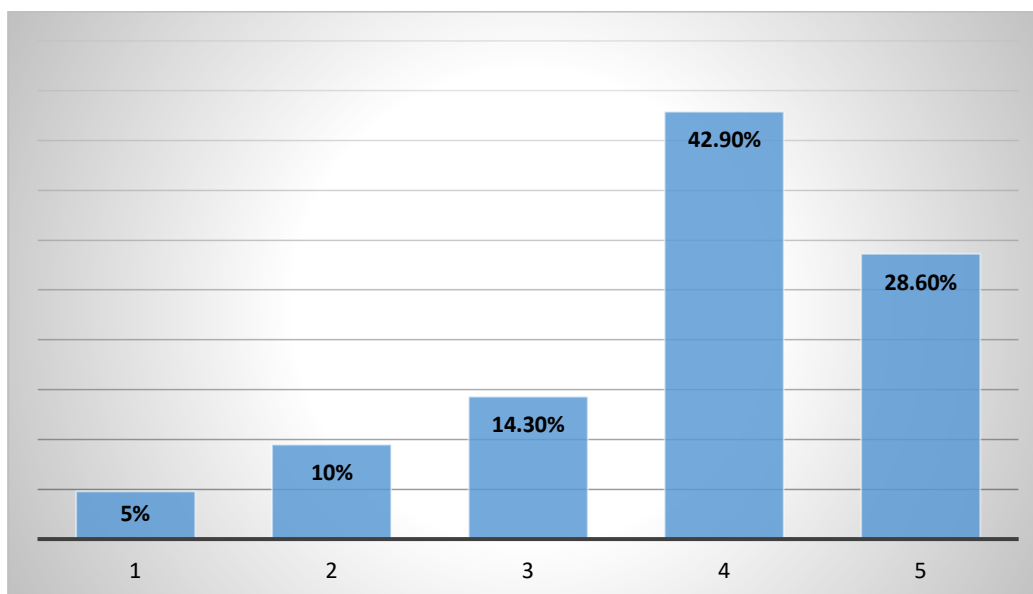
Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Ispitanici su također procjenjivali kvalitetu suradnje zajednice s Ministarstvo turizma i sporta (ranije Središnjim državnim uredom za šport), a najveći broj ispitanika, odnosno 42,9% tu suradnji ocijenilo je kao vrlo dobru. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 20.

Grafikon 20. Mišljenje ispitanika o kvaliteti suradnje zajednice s Ministarstvo turizma i sporta

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Temeljem dobivenih rezultata istraživanja, najveći broj ispitanika, odnosno 42,9% navodi kako zajednica ima vrlo kvalitetnu suradnju s nacionalnim sportskim savezom, a dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 21.

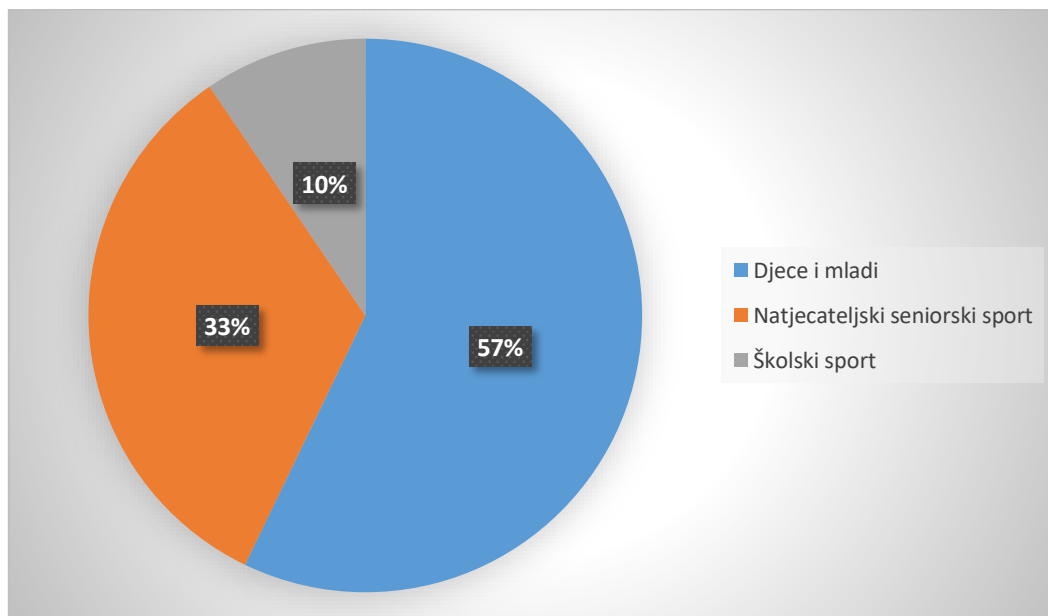
Grafikon 21. Mišljenje ispitanika o kvaliteti suradnje zajednice s nacionalnim sportskim savezom

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

Posljednje pitanje koje je postavljeno ispitanicima odnosi se na područje djelovanja zajednice. Od ukupnog broja ispitanika, najveći broj, odnosno 57,1% navodi kako se zajednica bavi djecom, zatim 33,3% ispitanika navodi kako se zajednica bavi

natjecateljskim seniorskim sportom dok 9,5% ispitanika navodi kako se zajednica bavi školskim sportom. Dobiveni rezultati prikazani su Grafikonom 22.

Grafikon 22. Područje sporta kojim se zajednica bavi

Izvor: izrada autorice prema rezultatima istraživanja

5. Rasprava

Temeljem teorijske analize te analiziranih podataka o prihodima i rashodima županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj zaključeno je kako je i u 2018. i u 2019. godini najmanje prihoda ostvarivao Savez športova Varaždinske županije, a isto vrijedi i za rashode pa je tako najmanje rashoda u obje godina ostvarivao Savez športova Varaždinske županije. Ipak tu treba uzeti u obzir da je Varaždinska županija jedna od najmanjih županija u Republici Hrvatskoj pa je jasno da kao takva ne broji prihode i rashode u milijuna kao što je to slučaj kod županijske sportske jedinice Grada Zagreba.

S druge strane, temeljem dobivenih rezultata anketnog istraživanja dobiveni su sljedeći rezultati:

- najveći broj ispitanika odnosno 52,4% izjasnio se kako obavlja funkciju glavnog tajnika,
- najveći broj sportskih zajednica, odnosno 90,5% postoji između 10 i 30 godina,
- najveći broj ispitanika, odnosno 61,9% se izjasnio da njihova sportska zajednica broji između 10 i 50 članica,
- 50% ispitanika navodi kako nema zaposlenih žena u njihovoj sportskoj zajednici,
- U najvećem broju saveza, odnosno kod 62% je zaposlen po jedan muškarac,
- najveći broj, odnosno njih 38,5% navodi kako se zaposlene žene nalaze u životnoj dobi poviše 51 godinu,
- najveći broj ih navodi (58,8%) kako muškarci pripadaju dobnoj skupini poviše 51 godinu,
- 42,9% ispitanika ima jednu osobu zaposlenu na puno radno vrijeme,
- najveći broj ispitanika, odnosno 95%, navodi kako nema nijedna osoba zaposlena na nepuno radno vrijeme,
- 90,5% ispitanika navodi kako nemaju ni jednu osobu koja je angažirana na ugovor o djelu,
- najveći broj ispitanik, odnosno 52,4% navodi kako ni jedna osoba nije uključena u volontiranje,

- svi ispitanici (100%) financiraju se sredstvima iz proračuna jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave,
- najveći broj, odnosno 71,4%, navodi kako sportske manifestacije organiziraju više od tri puta godišnje,
- 81% ih navodi kako je sportska zajednica tijekom svog postojanja financirana iz fondova EU,
- najveći broj ispitanika, odnosno 50%, navodi kako je to bilo za slučaj organiziranja sportskih manifestacija koje su bile svojstvene samo sportskoj zajednici,
- 90,5% ispitanika smatra kako je ulaskom Hrvatske u EU otvoren put za bolje promicanje nacionalnog spota u cijelosti,
- Najveći broj ispitanika, odnosno 57,1% navodi kako sportske zajednice i Županija imaju jako dobro suradnju,
- najveći broj ispitanika, odnosno 47,6%, smatra kako zajednica vrlo kvalitetno surađuje sa županijom,
- najveći broj ispitanika, odnosno 76,2%, ocjenjuje kvalitetu suradnje zajednice s Hrvatskim olimpijskim odborom kao izvrsnu,
- najveći broj ispitanika, odnosno 42,9%, kvalitetu suradnje između zajednice i Ministarstva turizma i sporta ocijenilo je kao vrlo dobru,
- najveći broj ispitanika, odnosno 42,9%, navodi kako zajednica ima vrlo kvalitetnu suradnju s nacionalnim sportskim savezom,
- 57,1% navodi kako se zajednica bavi djecom.

6. Zaključak

Sport predstavlja sastavni dio života i obrazovanja svakog pojedinca, a ključan je za suzbijanje svakodnevnog stresa kojem su ljudi izloženi. Pravno uporište sport u Republici Hrvatskoj ima u brojnim zakonskim i pod zakonskim propisima od kojih se ističe Zakon o sportu. Ovim Zakonom je propisana obveza izrade Nacionalnog programa, pa je skladu s istim važno istaknuti kako je u skladu s izvješćem iz Nacionalnog programa utvrđeno da sport Republike Hrvatske ima visoku poziciju na europskoj i svjetskoj razini. Općenito se u sport ulažu značajna financijska sredstva te se iz godinu u godinu otvaraju različita financija udruženja i nacionalni sportski savezi.

Za ispitivanje djelovanja županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj provedeno je anketno istraživanje, a temeljem rezultata anketnog istraživanja zaključuje se kako su u ime županijskih sportskih zajednica anketni upitnik ispunjavali glavni tajnici, a sportske zajednice postoje između 10 i 30 godina, te u njima djeluje između 10 i 50 članica. Nadalje, zaključeno je kako se žene nalaze u nepovoljnom položaj, jer u devet županijskih sportskih zajednica nema uopće zaposlenih žena, odnosno najviše je zaposleno muškaraca. Glede životne dobi zaključeno je kako su zaposlenici zaposleni na neodređeno, a nalaze se u životnoj dobi poviše 51 godinu. Isto tako, zaključeno je kako najveći broj udruženja nema zaposlenih na ugovor o djelu niti volontera. Glede financiranja zaključuje se kako se sve zajednice financiraju sredstvima iz proračuna jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave, dok je određeni broj udruženja te sukladno navedenom financiran iz fondova EU. U predmetu istog najveći broj zajednica smatra kako je ulaskom Hrvatske u EU otvoren put za bolje promicanje nacionalnog sporta u cijelosti te županijske zajednice navode kako sportske zajednice imaju jako dobro suradnju sa županijom, Hrvatskim olimpijskim odborom, Ministarstva turizma i sporta i nacionalnim sportskim savezom.

U Republici Hrvatskoj postoji 21 županijska sportska zajednica, a svaka od njih se razlikuje po određenim karakteristikama. Jedna od karakteristika je i veličina same županije, a time i županijske sportske zajednice, što uvelike utječe na visinu prihoda i

rashoda. Županijske sportske zajednice su specifične i nužno ih je detaljno analizirati kako bi njihov rad bio kvalitetan i u budućnosti.

7. Literatura

1. Bartoluci, M. i Škorić, S. (2009.). Menadžment u sportu. Zagreb
2. Council of Europe (2001), European Sports Charter [online], dostupno: [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Rec\(92\)13&Sector=secCM&Language=lanEnglish&Ver=rev&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Rec(92)13&Sector=secCM&Language=lanEnglish&Ver=rev&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75) (pristupljeno 22.08.2021.)
3. Europski fondovi, Financiranje sporta u RH, dostupno: [Financiranje sporta u RH.pdf \(europski-fondovi.eu\)](#) (pristupljeno 15.09.2021.)
4. Hadžikadunić, A., Turković, S., Tabaković, M. (2013), Teorija sporta sa osnovama tjelesnih aktivnosti specijalne namjene, Sarajevo.
5. Nacionalni program športa 2019.-2026., dostupno: https://mint.gov.hr/UserDocsImages/AAA_2020_MINTIS/dokumenti/Nacionalni%20program%20C5%A1porta%202019-2026.pdf (pristupljeno 22.08.2021.)
6. Registrar neprofitnih organizacija, dostupno: <https://banovac.mfin.hr/rnopr/Index> (pristupljeno: 17.9.2021.)
7. Slatina, M. (2019.), Ustrojstvo i organizacija nacionalnih sportskih saveza u Republici Hrvatskoj- postoji li opći model?, Diplomski rad, Ekonomski fakultet u Zagrebu, dostupno: [view \(unizg.hr\)](#) (pristupljeno 15.09.2021.)
8. Sportski Savez Grada Zagreba, dostupno: <http://www.zgsport.hr/ssgz-statut.html> (pristupljeno: 17.9.2021.)
9. Vlada Republike Hrvatske, (2013.), Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopuni zakona o sportu, dostupno: [Nacrt konačnog prijedloga zakona \(gov.hr\)](#) (pristupljeno 16.09.2021.)
10. Zakon o sportu (NN br. 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16, 98/19, 47/20, 77/20)
11. Zakon o udrugama (NN br. 74/14, 70/17, 98/19)
12. Zelenika, R. (1998): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka.

Popis tablica

Tablica 1- Financijska analiza županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj za 2019. i 2020. godinu	19
--	----

Popis shema

Shema 1 - Linijski sustav organizacije sporta.....	14
Shema 2 - Prihodi županijskih sportskih zajednica 2019. i 2020. godine.....	23
Shema 3 - Rashodi županijskih sportskih zajednica 2019. i 2020. godine.....	24

Popis grafikona

Grafikon 1. Funkcija koju ispitanici obavljaju u sportskoj zajednici.....	25
Grafikon 2. Godine postojanja sportske zajednice	26
Grafikon 3. Broj članica (udruga) sportske zajednice	27
Grafikon 4. Broj zaposlenih žena u sportskim zajednicama.....	28
Grafikon 5. Broj zaposlenih muškaraca u sportskim zajednicama	29
Grafikon 6. Dobna skupina zaposlenica (žena) u sportskim zajednicama	30
Grafikon 7. Dobna skupina zaposlenika (muškaraca) u sportskim zajednicama.....	31
Grafikon 8. Broj zaposlenih na puno radno vrijeme	32
Grafikon 9. Broj zaposlenih na nepuno radno vrijeme.....	32
Grafikon 10. Broj angažiranih osoba prema Ugovoru o djelu.....	33
Grafikon 11. Broj uključenih volontera u rad sportske zajednice.....	34
Grafikon 12. Izvori financiranja sportske zajednice	345
Grafikon 13. Organiziranje sportskih manifestacije u sklopu sportske zajednice	36
Grafikon 14. Financiranje sportske zajednice iz fondova EU	37
Grafikon 15. Projekti za koje je traženo financiranje.....	38
Grafikon 16. Mišljenje ispitanika o ulasku Hrvatske u EU	39
Grafikon 17. Mišljenje ispitanika o suradnji sportske zajednice i Županije.....	40
Grafikon 18. Mišljenje ispitanika o kvaliteti suradnje sa članovima sportske zajednice	40
Grafikon 19. Mišljenje ispitanika o kvaliteti suradnje zajednice s Hrvatskim olimpijskim odborom.....	41
Grafikon 20. Mišljenje ispitanika o kvaliteti suradnje zajednice s Ministarstvom turizma i sporta	42
Grafikon 21. Mišljenje ispitanika o kvaliteti suradnje zajednice s nacionalnim sportskim savezom.....	42
Grafikon 22. Područje sporta kojim se zajednica bavi	43

Prilozi

Prilog 1 - Dio Programa javnih potpora u sportu Zagrebačke županije za 2020. godinu koji se odnosi na financiranje zajednica športskih udruga i saveza Zagrebačke županije.

Za provođenje Programa javnih potreba u sportu Zagrebačke županije za 2020. godinu osiguravaju se sredstva u proračunu i to:

A) ZAJEDNICA ŠPORTSKIH UDRUGA I SAVEZA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

1.	Organizacija velikih sportskih priredbi	690.000,00
2.	Manifestacije od posebnog značaja za Zagrebačku županiju	100.000,00
3.	Nagrade za sportske rezultate (proglašenje najboljih sportaša)	100.000,00
4.	Stipendije sportaša	800.000,00
5.	Skrb o perspektivnim sportašima	108.000,00
6.	Program školovanja i usavršavanja stručnih kadrova za potrebe sporta	115.000,00
7.	Međunarodna natjecanja	150.000,00
8.	Djelovanje županijskih sportskih saveza (granski savezi)	3.402.000,00
8.1.	Nogometni savez Zagrebačke županije	965.000,00
8.2.	Rukometni savez Zagrebačke županije	475.000,00
8.3.	Košarkaški savez Zagrebačke županije	425.000,00
8.4.	Karate savez Zagrebačke županije	257.000,00
8.5.	Teniski savez Zagrebačke županije	130.000,00
8.6.	Stolnoteniski savez Zagrebačke županije	130.000,00
8.7.	Taekwondo savez Zagrebačke županije	135.000,00
8.8.	Kuglački savez Zagrebačke županije	120.000,00
8.9.	Šahovski savez Zagrebačke županije	120.000,00
8.10.	Odbojkaški savez Zagrebačke županije	130.000,00
8.11.	Motociklistička zajednica Zagrebačke županije	70.000,00
8.12.	Skijaški savez Zagrebačke županije	70.000,00
8.13.	Športsko ribolovni savez Zagrebačke županije	70.000,00
8.14.	Judo savez Zagrebačke županije	80.000,00
8.15.	Streljački savez Zagrebačke županije	80.000,00
8.16.	Hrvački savez Zagrebačke županije	60.000,00
8.17.	Akrobatski rock 'n roll savez Zagrebačke županije	30.000,00
8.18.	Automobilistička zajednica Zagrebačke županije	30.000,00
8.19.	Pikado savez Zagrebačke županije	30.000,00
9.	Sportske igre mladih	30.000,00
10.	Liječnički pregledi sportaša	150.000,00
11.	Dodatni program (revalorizacija programa)	200.000,00
12.	Funkcioniranje Zajednice športskih udruga i saveza Zagrebačke županije	20.000,00
	U K U P N O	6.125.000,00

Prilog 2 - Anketni upitnik

Poštovani,

pred Vama se nalazi anketni upitnik a isti se provodi za potrebe istraživanja u skladu završnog rada pod nazivom „Analiza djelovanja županijskih sportskih zajednica u Republici Hrvatskoj“. Rezultati prikupljeni ovim istraživanjem bit će prezentirani u empirijskom dijelu završnog rada te se ne mogu upotrijebiti u druge svrhe. Istraživanje se provodi u skladu s moralnim i etičkim načelima pa se u skladu s istim ne može izvršiti rekonstrukcija identiteta.

1. Kuju funkciju obnašate u sportskoj zajednici?
 - a. Predsjednik
 - b. Zamjenik predsjednika
 - c. Glavni tajnik
 - d. Stručni suradnik
 - e. Ostalo

2. Koliko godina postoji Vaša sportska zajednica?
 - a. Manje od 5 godina
 - b. 5 godina
 - c. Između 5 i 10 godina
 - d. Između 10 i 30 godina
 - e. Više od 30 godina

3. Koliko sportska zajednica broji članica (udruga)?
 - a. Do 10
 - b. 10-50
 - c. 50-200
 - d. 200-300
 - e. Više od 300

4. Koja je zastupljenost žena zaposlenih u Vašoj sportskoj zajednici? (upišite broj, ukoliko nema zaposlenih žena možete staviti 0)

5. Koja je zastupljenost muškaraca zaposlenih u Vašoj sportskoj zajednici? (upišite broj, ukoliko nema zaposlenih muškaraca možete staviti 0)
6. Kojoj dobnoj skupini pripadaju zaposlenice ženskog spola?
 - a. 18-30
 - b. 31-40
 - c. 41-50
 - d. 51 i više
7. Kojoj dobnoj skupini pripadaju zaposlenici muškog spola?
 - a. 18-30
 - b. 31-40
 - c. 41-50
 - d. 51 i više
8. Koliko zaposlenika je u radnom odnosu na puno radno vrijeme? (upišite broj, ukoliko nema zaposlenih na puno radno vrijeme stavite 0)
9. Koliko zaposlenika je u radnom odnosu na nepuno radno vrijeme? (upišite broj, ukoliko nema zaposlenih na nepuno radno vrijeme stavite 0)
10. Koliko zaposlenika je angažirano prema Ugovoru o djelu? (upišite broj, ukoliko nema navedenih zaposlenika stavite 0)
11. Koliko volontera djeluje u Vašoj sportskoj zajednici? (upišite broj, ukoliko nema volontera stavite 0)
12. Koji su dominantniji izvori financiranja zajednice? (*moguće više odgovora)
 - a. Dobrovoljnim prilozima i darovima
 - b. Donacijama iz državnog proračuna
 - c. Iz projekata Ministarstva turizma i sporta i Hrvatskog olimpijskog odbora
 - d. Uplatom članarina njenih članova
 - e. Obavljanjem djelatnosti za koje je registrirana
 - f. Iz drugih izvora u skladu sa zakonom
 - g. Sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
13. Koliko puta godišnje se organiziraju sportske manifestacije u sklopu sportske zajednice u svrhu promocije sporta?
 - a. Jedno godišnje

- b. Dva puta godišnje
 - c. Tri puta godišnje
 - d. Više od tri puta godišnje
14. Je li sportska zajednica tijekom svog postojanja financirana iz fondova EU?
- a. da
 - b. ne
15. Za koje projekte je traženo financiranje? (ako je prethodno pitanje potvrdno)
- a. Sportske manifestacije koje su svojstvene samo ovoj sportskoj zajednici
 - b. Sudjelovanje u projektima s drugim nacionalnim sportskim zajednicama
 - c. Ostalo
16. Smatrate li da je ulaskom Hrvatske u EUS otvoren put za bolje promicanje nacionalnog sporta i u cijelosti rada sportskih zajednica?
- a. Da
 - b. Ne
17. Koja je Vaša procjena kvalitete suradnje zajednice sa Županijom (ocijenite ocjenom od 1 do 5 s time da 1 predstavlja izuzetno lošu, a 5 izuzetno dobru suradnju)?
18. Koja je Vaša procjena kvalitete suradnje zajednice sa članicama vaše sportske zajednice (ocijenite ocjenom od 1 do 5 s time da 1 predstavlja izrazito lošu, a 5 izrazito dobru suradnju)?
19. Procijenite kvalitetu suradnje zajednice s Hrvatskim olimpijskim odborom (ocijenite ocjenom od 1 do 5 s time da 1 predstavlja izuzetno lošu, a 5 izuzetno dobru suradnju)?
20. Procijenite kvalitetu suradnje zajednice s Ministarstvom turizma i sporta, tj. ranije Središnjim državnim uredom za šport (ocijenite ocjenom od 1 do 5 s time da 1 predstavlja izuzetno lošu, a 5 izuzetno dobru suradnju)?
21. Procijenite kvalitetu suradnje zajednice s nacionalnim sportskim savezima (ocijenite ocjenom od 1 do 5 s time da 1 predstavlja izuzetno lošu, a 5 izuzetno dobru suradnju)?
22. Kojim područjima sporta se Vaša zajednica najviše bavi?

- a. Sport djece i mladih
- b. Rekreativni sport
- c. Natjecateljski seniorski sport
- d. Školski sport
- e. Sport osoba s oštećenjem zdravlja